

Univerzita Palackého v Olomouci

Fakulta tělesné kultury

ANALÝZA NABÍDKY LETNÍ ČINNOSTI ORGANIZACE
DOMU DĚTÍ A MLÁDEŽE VRATIMOV

Bakalářská práce

Autor: Renáta Míčková

Vedoucí práce: Mgr. Rudolf Rozsypal

Olomouc 2014

Jméno a příjmení autora: Renáta Míčková

Název: Analýza nabídky letní činnosti organizace Domu dětí a mládeže Vratimov

Pracoviště: Katedra rekreologie

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Rudolf Rozsypal

Rok obhajoby bakalářské práce: 2014

Abstrakt:

Bakalářská práce je zaměřena na téma letních dětských táborů. Teoretická část se věnuje problematice volného času v současnosti, podává přehled a popis institucí a spolků, které v současné době mohou pracovat s dětmi. Dále je zde uvedena charakteristika dětí školního věku a jak mohou tyto děti trávit svůj volný čas o prázdninách. Teoretickou část uzavírá popis výzkumu formou dotazníku.

Cílem bakalářské práce je analýza současného stavu nabídky letní činnosti příspěvkové organizace Domu dětí a mládeže Vratimov.

Klíčová slova: Volný čas, školská zařízení, nestátní neziskové organizace, prázdninová činnost, letní dětský tábor, analýza, dotazník.

Souhlasím s půjčováním bakalářské práce v rámci knihovních služeb.

Author's first name and surname: Renáta Míčková

Title of the bachelor's paper: The Analysis of Supply of the Summer Activities of the Organization of the House of children and Youth, Vratimov

Department: Department of Recreology

Supervisor: Mgr. Rudolf Rozsypal

The year of the presentation: 2014

Abstract:

The thesis is focused on the theme of children's summer camps. Theoretical part deals with the issue of free time today, describes of institutions and associations, which currently can work with children. There is indicated characteristic of school-age children and how can these children spend their free time during the holidays. The theoretical part is concluded with a description of the research in the form of a questionnaire.

The aim of the thesis is the analysis of the current state of the menu of the summer activities of the contributory organisation of the House of Children and Youth in Vratimov.

Key words: Free time, schools, non-profit organizations, holiday activities, summer children's camp, the analysis of the questionnaire.

I agree the thesis paper to be lent within the library service.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně pod vedením Mgr. Rudolfa Rozsypala, uvedla všechny použité literární a odborné zdroje a dodržela zásady vědecké etiky.

V Olomouci dne 27. června 2014

Renáta Míčková

Poděkování

Děkuji Mgr. Rudolfu Rozsypalovi za pomoc a cenné rady, které mi poskytl při zpracování mé bakalářské práce.

Děkuji také Bc. Haně Nevrlé, ředitelce Domu dětí a mládeže Vratimov, za spolupráci.

OBSAH

ÚVOD	7
1 SYNTÉZA POZNATKŮ	8
1.1 VOLNÝ ČAS	8
1.1.1 <i>Volný čas, životní styl a současnost</i>	10
1.2 SUBJEKTY PRACUJÍCÍ S DĚTMI A MLÁDEŽÍ	12
1.2.1 <i>Školská zařízení pro zájmové vzdělávání</i>	12
1.2.2 <i>Nestátní neziskové organizace (NNO)</i>	15
1.2.3 <i>Dům dětí a mládeže Vratimov, příspěvková organizace</i>	17
1.3 ŠKOLNÍ VĚK DĚTÍ	18
1.4 PRÁZDNINOVÁ ČINNOST	20
1.4.1 <i>Letní dětské tábory</i>	21
2 CÍLE	23
3 METODIKA	24
3.1 PŘEDVÝZKUM	24
3.2 VÝZKUM	25
3.3 ANALÝZA DAT.....	26
4 VÝSLEDKY	28
4.1 SWOT ANALÝZA	28
4.1.1 <i>SWOT analýza DDM Vratimov</i>	28
4.2 ANALÝZA DOTAZNÍKU	31
4.3 ANALÝZA PRIMÁRNÍ.....	41
4.4 ANALÝZA SEKUNDÁRNÍ	43
DISKUSE	45
ZÁVĚR	46
SOUHRN	47
SUMMARY	48
REFERENČNÍ SEZNAM	49
SEZNAM OBRÁZKŮ	51
SEZNAM PŘÍLOH	52
PŘÍLOHY	53

ÚVOD

V příspěvkové organizaci Domu dětí a mládeže Vratimov pracuji od roku 1994 se zařazením pedagog volného času. Každý rok připravujeme již v prosinci nabídku letní činnosti a snažíme se tak zpestřit dětem jejich letní prázdniny. Všichni víme, že se děti na prázdniny těší. Některé balí kufry na letní dětský tábor, jiné odjíždějí k prarodičům a spousta dětí zůstává doma. Všechny děti však očekávají, že o prázdninách zažijí řadu dobrodružství. Už na konci školního roku se předhánějí, kam pojedou s rodiči na dovolenou. Trumfují se, kdo poletí letadlem, jak dlouho budou u moře nebo kdo z nich pojedou do vzdálenější a exotičtější země. Některé děti se chlubí, že pojedou s kamarády na tábor a připomínají si, jaká dobrodružství v minulých letech na táboře zažily. Jiné děti se těší na zajímavé výlety s rodiči. Všechny chtějí poznávat nové věci, zažívat dobrodružství.

Letní dětské tábory mají v českých zemích stoletou tradici. Nabízí se otázka: „Jaký by měl být ideální tábor?“ Na tuto otázku každé dítě i rodič odpoví jinak, protože jejich představy o ideálním táboře se liší. Děti většinou myslí na dobrodružství, aby s ním jeli kamarádi a na táboře byli super vedoucí. Rodiče už více myslí na provozní záležitosti, jak je zajištěno stravování, hygiena, zdravotní zabezpečení apod. V současné době přibyly požadavky na elektrickou energii a hlavně kdekoliv a kdykoliv si zatelefonovat, napsat sms zprávu, mít možnost zahrát si hru na svém tabletu, čímž se představa dobrodružství dnešních dětí posouvá do zcela jiných rozměrů.

Otázkou zůstává, zda dnešní děti chtějí jezdit na tábory. Jestli jim stačí spát ve stanu, pomáhat v kuchyni, nemít k dispozici vymoženosti dnešní doby, nebo naopak chtějí mít na táboře diskotéky, zahrát si paintball, zorbing, komfort teplé vody, spaní v budově, mít s sebou mp3 přehrávače, mobily, tablety. V naší organizaci Dům dětí a mládeže Vratimov s tímto problémem bojujeme statečně a doufáme, že každý uskutečněný letní tábor je zejména o lidech, komunikaci, zážitcích. V současné době je nastartován volný čas dětí směrem k počítačům, virtuální realitě. My se snažíme dětem ukázat, že volný čas mohou trávit i jinak než u televize a počítače.

1 SYNTÉZA POZNATKŮ

1.1 Volný čas

Důležitou jednotkou v pojmu volný čas je právě čas. V jeho průběhu člověk potkává nové lidi, setkává se s příznivými i negativními podmínkami a vlivy, které prožívání jedince někdy podporují a stimulují, jindy však brzdí nebo znemožňují.

„Čas je základní dimenzí, velkou jistotou a šancí lidského života“ (Hájek, Hofbauer & Pávková, 2008, 10).

Volný čas je součástí lidského života. Objasňováním tohoto pojmu se zabývá mnoho odborných publikací. Je většinou chápán jako čas mimopracovní a čas vázaný. Čas pracovní je u dětí pobyt ve škole, u dospělých je to pracovní proces. Čas vázaný zahrnuje biofyziologické potřeby člověka, např. spánek, hygienu, jídlo, chod domácnosti, mimopracovní povinnosti, péči o děti. Volným časem můžeme tedy rozumět čas, který je opakem nutné práce a povinností a doby potřebné k reprodukci sil.

Pávková s kolektivem autorů (2008, 13) se vyjadřuje výstižně, že je *„...to doba, kdy si své činnosti můžeme svobodně vybrat, děláme je dobrovolně a rádi, přinášejí nám pocit uspokojení a uvolnění.“*

Volný čas všeobecně zahrnuje tyto činnosti:

- odpočinek a zábavu,
- rozvoj zájmové sféry,
- zlepšení kvalifikace,
- účast ve veřejném životě (Hájek, Hofbauer & Pávková, 2008, 10).

Na volný čas se můžeme dívat z různých pohledů. Z ekonomického hlediska nás zajímají prostředky vydané do zařízení pro volný čas a jakým způsobem se nám alespoň část nákladů vrátí. Z volného času je v současné době odvětví, které je využíváno jak pro výchovnou a vzdělávací činnost, tak i komerčně. Dnes už víme, že odpočinitý a

spokojený člověk podá lepší výkon v práci, lépe zvládá mezilidské vztahy ve svém okolí.

„Z hlediska sociologického je pro nás důležité, jak se utvářejí mezilidské vztahy a zda tyto vztahy jsou kultivovány“ (Pávková, Hájek, Hofbauer, Hrdličková & Pavlíková, 2008, 15). Otázka volného času dětí je neustálým bodem komunikace u rodičů, pedagogů, psychologů i kriminalistů. Způsob využívání volného času u dětí je ovlivněn sociálním prostředím, kdy největší vliv má rodina.

Rodiče jsou pro děti vzorem buď pozitivním, nebo negativním. Máme rodiče, kteří se zajímají o volný čas svého dítěte, ale na druhé straně tu máme rodiče, kteří mnohdy ani netuší, co jejich děti ve svém volném čase dělají. Dnešním trendem v rodinách začíná být absence pozitivních sociálních vazeb, nedostatek citu, pocit, že se někdo zajímá, jak se dítěti daří ve škole, jaké má kamarády, dlouhotrvající pocit nudy. Výsledkem může být, že se dítě začne realizovat v jiném prostředí, které je sociálně závadné. Největší sociální vliv mají v současnosti hromadné sdělovací prostředky, zejména televize a internet. Jejich působení je v mnoha směrech pozitivní, ale musíme brát v úvahu i nebezpečí, která plynou z nevhodných pořadů, že děti u televize tráví příliš mnoho času a že vlastní aktivita je nahrazována pasivním sledováním. Podobná situace, a začíná u dětí převládat, je celodenní vysedávání u počítače.

Z politického hlediska je nejdůležitější *„...jak a do jaké míry bude stát svými orgány zasahovat do volného času obyvatelstva, jaká bude školská politika, zda v rámci školské soustavy bude věnována patřičná pozornost i zařízením pro ovlivňování volného času“* (Pávková et al., 2008, 16). Z toho vyplývá, že zájem státu o volný čas dětí spočívá v zakládání, financování a ovlivňování zařízení pro volný čas dětí a mládeže. Tento zájem se dále větví do pomoci organizacím a spolkům pracujících s dětmi a mládeží a do vytváření podmínek pro uspokojování spontánních aktivit mimo organizovanou činnost. Výsledkem by měla být nabídka aktivit pro volný čas v městech a obcích, která tvoří funkční systém bez preferování místních institucí, organizací nebo majetkoprávních vztahů.

Z pohledu zdravotně-hygienického se správné využívání volného času pozitivně projevuje ve zdravotním stavu člověka. Pokud se bere ohled na výkonnostní křivky a

režim dne člověka, což především zajímá zdravotníky a pedagogy, je výsledkem spokojený a odpočínutý jedinec, který odvádí dobré výsledky ve škole, v práci.

Hlediska pedagogická a psychologická berou v úvahu věkové a individuální zvláštnosti a jejich respektování ve volném čase. „*Pedagogické ovlivňování volného času by mělo podporovat aktivitu dětí a mládeže, poskytovat prostor pro jejich spontaneitu, uspokojovat potřeby nových dojmů, seberealizace, sociálních kontaktů, kladné citové odezvy, ale poskytovat i pocit bezpečí a jistoty*“ (Pávková, Hájek, Hofbauer, Hrdličková & Pavlíková, 2008, 17). O volném čase dětí se v dnešní době hovoří jako o rizikovém faktoru. Nabídka relativně vzrůstá, avšak kvantita neznamená nárůst kvality. Často se zapomíná nebo zanedbává právě pedagogické ovlivňování volného času.

1.1.1 Volný čas, životní styl a současnost

Pojem volný čas není pochopitelně pojmem novým. První zmínky o volném čase nacházíme již v antické společnosti. V současnosti můžeme do pojmu volný čas zahrnout odpočinek, rekreaci, zábavu, zájmovou činnost, dobrovolné vzdělávání, dobrovolnou společenskou činnost apod. Každému jedinci se nabízí mnoho možností, které může, ale nemusí vykonávat.

U dětí je zásadní rozdíl mezi školou, do které musí chodit, kde musí plnit své povinnosti, učit se a připravovat se do ní, a volným časem. Řada dětí dokáže svůj volný čas využívat aktivně, hodnotně a organizovaně. „*Volný čas dětí má své zvláštnosti. Od volného času dospělých se většinou liší rozsahem, obsahem, mírou samostatnosti a závislosti a samozřejmě nezbytným pedagogickým ovlivňováním*“ (Hájek, Hofbauer & Pávková, 2008, 66). Všeobecně platí, že děti mají více volného času než dospělí. Ovšem některé děti trpí nedostatkem volného času a na druhou stranu máme i děti, které mají volného času nadbytek.

Co se týká prostředí, ve kterém vyrůstají dnešní děti, musíme konstatovat, že děti ztrácejí kontakt s reálným prostředím, přírodou. Rozrůstají se ekologická centra, budují se zoologické zahrady s domácími zvířaty, aby děti viděly, jak vypadá králík, slepice nebo kráva, a aby se přesvědčily, že kuře neroste na poli.

„Svět je dnes protkán komunikačními sítěmi, a tudíž si nemůžeme stěžovat na nedostatek komunikace s přítelem u protinožců“ (Hodaň, 2002, 84). Dnes není problém mluvit a vidět se s kamarádem, který žije v Austrálii, Americe. Jsme propojeni internetem a jeho vymoženosti bereme jako samozřejmost. Obklopujeme se náhražkami, přestáváme prožívat a začínáme požívat. Nemá-li dítě možnost srovnání a nemůže-li zakusit pocit své vlastní zkušenosti, těžko potom rozeznává pravé od nepravého. Můžeme si představit dítě u počítače, které hraje hru. Druhý den si povídá se svými kamarády a všichni si zaujatě sdělují, jak postavili město, vyhráli boj mezi bojovníky, nebo jak „pařili tu Gooku“.

„Virtuální realita je všemocná a umí jakoby zhmotnit naše představy, o kterých jsme doposud jenom snili. Dovolí nám prožívat vše podle zvoleného programu, aniž bychom zvedli zadek ze židle, aniž bychom tu či onu činnost opravdu ovládali“ (Hodaň, 2002, 85). To je obraz současných dětí a mládeže, který můžeme vidět v autobuse, před školou, na dětských hřištích. Tak dnes komunikují mezi sebou naše děti a je to jejich svět.

Způsob, jakým využívají děti a jejich rodiče svůj volný čas, je jedním z důležitých ukazatelů životního stylu. V současné době je životní styl velmi frekventovaným pojmem. V odborných publikacích najdeme řadu různých definic. Souhlasíme, že životní styl je „souhrn životních forem, které jedinec aktivně prosazuje“ (Hájek, Hofbauer & Pávková, 2008, 69).

Zahrnuje hodnotovou orientaci člověka, projevuje se v jeho chování i ve způsobu využívání a ovlivňování materiálních i sociálních životních podmínek. Z toho vyplývá, že každý člověk má svůj systém hodnot. Z hlediska volného času, pak jedince členíme podle toho, jakou hodnotu má pro ně volný čas. Víme, že pro některé jedince je největší hodnotou práce a pro jiné lidi jsou podstatou a životní náplní volného času koníčky a zábava. Ani jedna verze, dle našeho názoru, není ideální. Kdyby člověk dokázal mít v rovnováze pracovní i jiné povinnosti a svůj volný čas, pak bychom o ideálním stavu mohli hovořit. Osobní zájmy a záliby dokážou někdy člověka doslova zachránit v náročných situacích, životních neštěstích a ztrátách.

Je krásná představa, že by se rodičům, pedagogům i ostatním povedlo vychovat člověka, který dokáže se svým volným časem rozumně hospodařit, uvědomovat si své

životní hodnoty, mít pestré zájmy. A to je jeden z cílů výchovy: „...*naučit člověka rozumně využívat volného času, formovat jeho zájmy, podporovat centrální, hluboký, celoživotní zájem*“ (Pávková, Hájek, Hofbauer, Hrdličková & Pavlíková, 2008, 32).

1.2 Subjekty pracující s dětmi a mládeží

1.2.1 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání

Zákon č. 561/2004 Sb., § 111 vymezuje zájmové vzdělávání. „*Zájmové vzdělávání poskytuje účastníkům naplnění volného času zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti. Zájmové vzdělávání se uskutečňuje ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání, zejména ve střediscích volného času, školních družinách a školních klubech*“ (Valenta, 2013, 195).

Školní družiny (dále jen ŠD) zpravidla existují na základních školách, nebo mohou být zřízeny samostatně a sloužit žákům z více škol. „*Školní družina je přednostně určena žákům prvního stupně základního vzdělávání, dělí se na oddělení, která se naplňují do počtu 30 žáků*“ (Hájek, Hofbauer & Pávková, 2008, 144). Do ŠD jsou žáci zpravidla přihlášení k pravidelné docházce. ŠD je v provozu ve dnech školního vyučování a o prázdninách. Po projednání se zřizovatelem může být její činnost o prázdninách přerušena.

Základní formou činnosti ŠD je činnost pravidelná, tj. každodenní pedagogická práce v odděleních s žáky přihlášenými k pravidelné docházce. Příležitostné aktivity ve ŠD chápeme jako akce nad rámec jednoho oddělení (např. sportovní dny, karnevaly, besídky). Tyto akce jsou většinou určeny pro rodiče i širší veřejnost. Spontánní aktivity jsou např. neorganizované hry v ranní družině před začátkem vyučování. „*ŠD může organizovat i zájmové útvary, příležitostné akce, jichž se mohou zúčastňovat i žáci nepřihlášení k pravidelné docházce*“ (Hájek, Hofbauer & Pávková, 2008, 147).

„Školní klub (ŠK) je určen žákům druhého stupně ZŠ a žákům těch ročníků víceletých gymnázií, které odpovídají nejvýše devátému ročníku základní školy“ (Hájek, Hofbauer & Pávková, 2008, 147). Základem činnosti ŠK jsou zájmové aktivity organizované formou různých kroužků, příležitostných akcí. Do ŠK se mohou žáci přihlásit k pravidelné docházce, nebo jen do některých kroužků. ŠK je otevřen každý den školního vyučování i během prázdnin pro všechny přihlášené žáky. V obcích, kde není zřízeno středisko volného času dětí a mládeže, může ŠK přebírat jeho funkci.

Střediska volného času (dále jen SVC) jsou zařízeními zájmového vzdělávání, jsou zřizována podle zákona 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. Pracují podle vyhlášky 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání. Dle § 8 školského zákona mohou SVC zřizovat kraje, obce nebo svazky obcí, církve, a to jako příspěvkové organizace či školské právnické osoby. Jsou nedílnou součástí vzdělávací soustavy státu, a proto musí dodržovat zákony, vyhlášky a nařízení vlády týkající se školské legislativy, pracovního práva, platových předpisů, sociálně právní ochrany dětí, ekonomiky a sociálního zabezpečení.

SVC mohou být dle vyhlášky 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání § 3 zřízena jako domy dětí a mládeže s širokou zájmovou působností, nebo jako stanice zájmové činnosti, které se specializují na konkrétní zájmovou oblast. Jejich posláním je naplňovat rekreační a výchovně vzdělávací funkci širokou škálou zájmových činností. Mohou poskytovat metodickou, odbornou, popřípadě materiální pomoc účastníkům zájmového vzdělávání, případně školám a školským zařízením.

Účastníky činnosti SVC mohou být děti, žáci, studenti, pedagogičtí pracovníci, popřípadě další osoby, a to bez ohledu na místo jejich trvalého pobytu nebo jiné podmínky. O přijetí účastníka k činnosti rozhoduje na základě písemné přihlášky ředitel SVC. Středisko zpravidla vykonává činnost po celý školní rok, a to i ve dnech, kdy neprobíhá školní vyučování.

Zájmové vzdělávání v SVC lze uskutečňovat formami, které jsou vymezeny v § 2 vyhlášky 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání:

- a) příležitostnou výchovnou, vzdělávací, zájmovou a tematickou rekreační činností nespojenou s pobytem mimo místo, kde právnická osoba vykonává činnost školského zařízení pro zájmové vzdělávání,

- b) pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností,
- c) táborovou činností a další činností spojenou s pobytem mimo místo, kde právnická osoba vykonává činnost školského zařízení pro zájmové vzdělávání,
- d) osvětovou činností včetně shromažďování a poskytování informací pro děti, žáky a studenty, popřípadě i další osoby, činností vedoucí k prevenci rizikového chování a výchovou k dobrovolnictví,
- e) individuální prací, zejména vytvářením podmínek pro rozvoj nadání dětí, žáků a studentů, nebo
- f) využitím otevřené nabídky spontánních činností.

Vyhláška o zájmovém vzdělávání předpokládá, že tento výčet forem zájmového vzdělávání není uzavřený a zájmové vzdělávání lze realizovat i dalšími formami, například příměstskými tábory s přenocováním.

Zájmové vzdělávání patří mezi vzdělávání, pro které není vydán rámcový vzdělávací program. Školská zařízení pro zájmové vzdělávání však musí mít zpracovány školní vzdělávací programy. Školní vzdělávací program pro vzdělávání, pro něž není vydán rámcový vzdělávací program (dle § 5 odst. 2 školského zákona) stanoví zejména konkrétní cíle vzdělávání, délku, formy, obsah a časový plán vzdělávání, podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání, včetně podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, označení dokladu o ukončeném vzdělání, pokud bude tento doklad vydáván. Dále stanoví popis materiálních, personálních a ekonomických podmínek a podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví, za nichž se vzdělávání v konkrétní škole nebo školském zařízení uskutečňuje. Školní vzdělávací program vydává ředitel školy nebo školského zařízení (§ 5 odst. 3 školského zákona). Školní vzdělávací program ředitel školy nebo školského zařízení zveřejní na přístupném místě ve škole nebo školském zařízení.

Zájmové vzdělávání je poskytováno zpravidla za úplatu. Splatnost úplaty za zájmové vzdělávání stanovuje ředitel SVC tak, aby úplata byla uhrazena nejpozději do ukončení dané činnosti. Stanovení výše úplaty stanovuje § 12 vyhlášky o zájmovém vzdělávání.

V současné době můžeme říci, že si SVČ „mezi ostatními typy zařízení volného času dětí a mládeže vydobily specifické a nezastupitelné postavení“ (Hofbauer, 1992, 67). Domy dětí a mládeže již překonaly původní názory veřejnosti na tyto organizace, kdy veřejnost spojovala SVČ po listopadové revoluci 1989 s tehdejší monopolní dětskou organizací. Střediska volného času se stala zařízeními s největším dosahem v oblasti volného času dětí a mládeže.

1.2.2 Nestátní neziskové organizace (NNO)

„Dalšími výraznými subjekty pracujícími s dětmi a mládeží jsou organizace dětí a mládeže a občanská sdružení, která se věnují dětem a mládeži“ (Hájek, Hofbauer & Pávková, 2008, 149). Mezi tyto organizace patří Skaut, Pionýr, Duha, Česká tábornická unie, Sokol, YMCA, tělovýchovné a sportovní organizace, organizace církví a náboženských společností a spolky. „V České republice je registrováno na 90 tisíc neziskových organizací, z nichž více než dva tisíce se věnují dětem a mládeži. Usilují o to, aby volnočasové aktivity, které pro ně připravují, byly smysluplné a aby si z nich děti do života odnesly praktické dovednosti a znalosti“ (Drobilová, 2013).

Podle Daniely Havlíčkové z Národního institutu dětí a mládeže mají nestátní neziskové organizace (NNO) nesporně důležitou úlohu v občanské společnosti. Pomáhají vytvářet prostor pro ty, kteří chtějí dělat něco se sebou, pro sebe a tím i pro ostatní.

Některé organizace působí na celém území České republiky, např. Skaut, Pionýr, Sokol, a velké množství spolků má pouze místní působnost, např. různé spolky rodičů a přátel při školách a školských zařízeních. Spolky vznikají registrací u ministerstva vnitra. Do roku 2013 jsme hovořili o občanských sdruženích, od 1. 1. 2014 jsou občanská sdružení transformována na spolky podle § 3045 odst. 1 NOZ. Návrh na registraci podávají nejméně tři občané, z nichž alespoň jeden musí být starší 18 let. K návrhu připojí stanovky.

Na podporu NNO vypsalo MŠMT ČR pro rok 2014 státní dotace v rámci Programů státní podpory práce s dětmi a mládeží.

Prioritami pro rok 2014 v Programu č. 1 jsou:

- NNO, které jsou držiteli titulu „Organizace uznaná MŠMT pro oblast práce s dětmi a mládeží“,
- NNO s celostátní a nadregionální působností,
- aktivity NNO podporující rozvoj práce s dětmi a mládeží,
- aktivity NNO navazující na cíle Evropského roku dobrovolnictví 2011,
- aktivity zaměřené na podporu práce s dětmi a mládeží ohrožených sociálním vyloučením,
- podpora vzdělávání pracovníků s dětmi a mládeží v návaznosti na kompetenční profily pro vybrané pozice v NNO tak, jak byly definovány v rámci projektu Klíče pro život.

V Programu č. 2 to jsou:

- NNO, které jsou držiteli titulu „Organizace uznaná MŠMT pro oblast práce s dětmi a mládeží“,
- aktivity využívající neformální vzdělávací metody a rozvíjející tvořivost a aktivní účast (participaci),
- aktivity NNO navazující na cíle Evropského roku dobrovolnictví 2011,
- aktivity zaměřené na podporu práce s dětmi a mládeží ohrožených sociálním vyloučením,
- podpora vzdělávání pracovníků s dětmi a mládeží v návaznosti na kompetenční profily pro vybrané pozice v NNO tak, jak byly definovány v rámci projektu Klíče pro život,
- aktivity NNO určené pro co nejširší spektrum dětí a mládeže.

V Programu č. 3:

- pokračování rekonstrukce a modernizace majetku získaného bezúplatným převodem z Fondu dětí a mládeže,
- řešení havarijních stavů objektů v majetku NNO,
- řešení následků živelných pohrom způsobených povodněmi, větrnými smrštěmi apod.

V Programu č. 4:

- aktivity ICM vedoucí k prohlubování a zvyšování kvalifikace jejich pracovníků a tím i zkvalitňování poskytovaných informačních a poradenských služeb (školení, kurzy),
- po pokrytí těchto potřeb a v závislosti na finanční možnosti mohou být poskytovány dotace NNO i na další aktivity (Drobilová, 2013).

Podporované programy nevyhlašuje jenom ministerstvo školství, ale i ministerstvo vnitra se zaměřením na prevenci sociálně patologických jevů a dále orgány veřejné správy. Záleží pouze na členech NNO, jak jsou aktivní a využívají všech dotačních programů pro svou činnost. NNO doplňují a obohacují nabídku volnočasových aktivit. „*Umožňují dětem a mládeži rozvíjet přirozeným způsobem jejich schopnosti, dovednosti a talent, a připravují je na budoucí život*“ (Hájek, Hofbauer & Pávková, 2008, 150).

1.2.3 Dům dětí a mládeže Vratimov, příspěvková organizace

Vznik DDM Vratimov datujeme do roku 1975, kdy byl dostaven Kulturní dům ve Vratimově a budova bývalého kina byla předána do užívání dětem, v té době pionýrům. Budova DDM byla původně postavena v roce 1937 jako ORLOVNA. Od té doby prošla několika rekonstrukcemi a přestavbami. Do současné podoby byl objekt přestavěn v roce 2009. Činnost DDM Vratimov je velmi pestrá a rozsáhlá.

V organizaci Dům dětí a mládeže Vratimov (DDM) pracuje šest zaměstnanců, účetní, která zároveň zastává pozici zástupce ředitelky, asistentka, která má na starosti administrativu, tři pedagožky volného času, z nichž jedna je zároveň ředitelkou zařízení a jedna uklízečka. Posláním Domu dětí a mládeže Vratimov je výchova, vzdělávání, zájmová, osvětová, táborová a tematická rekreační činnost pro děti, žáky, studenty, pedagogické pracovníky, popřípadě další osoby, a to bez ohledu na místo jejich trvalého pobytu nebo jiné podmínky, po celý školní rok. V praxi to znamená nabídku pravidelných kroužků, kurzů, akcí, seminářů, workshopů, víkendových pobytů, táborů, výukových programů pro školy.

Velmi důležitou součástí činnosti DDM jsou projekty. Naším největším vzdělávacím projektem je „Centrum dětské komunikace Vratimov“ (dále jen CDK). Projekt CDK byl podpořen z prostředků Evropské unie a z rozpočtu České republiky částkou 11,5 milionu korun. Díky projektu, který jsme vytvořili na výzvu NOKD v grantovém programu Pro Evropu, se nám podařilo vypracovat a úspěšně podat projekt v rámci vyhlášené výzvy Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost. Na základě toho nyní realizujeme projekt „Média do škol“.

Pracovníci DDM Vratimov se snaží zpestřovat nabídku činnosti a vidíme to v číslech. Přes celosvětový trend, malý přírůstek dětí, stárnoucí populaci máme v našem zařízení viditelný nárůst členů činnosti DDM Vratimov.

1.3 Školní věk dětí

Organizace Dům dětí a mládeže Vratimov je financována podle krajské metodiky středisek volného času. Jednotkou výkonu dle § 1 vyhlášky č. 492/2005 Sb., o krajských normativních ve znění pozdějších předpisů je jeden žák, jeden student, kterému středisko volného času (dále jen SVC) zajišťuje naplnění volného času zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti. Za žáka je přitom považován jen ten, kdo navštěvuje základní nebo střední školu. Za studenta je považován student v denní formě vzdělání ve vyšší odborné škole. Výše uvedené aktivity musí naplňovat volný čas žáka, studenta, tzn. nikoliv čas, který tráví nebo by měl trávit ve škole. Výjimku tvoří soutěže vyhlášené nebo spoluvyhlášené MŠMT (Krajská metodika financování středisek volného času, 2014). Pro činnost naší organizace upřednostňujeme zájmovou činnost pro děti ve školním věku a z tohoto důvodu se zabýváme obdobím školního věku i ve své práci.

Každý jedinec prochází během svého života vývojem a tento vývoj je ovlivněn mnoha činiteli. Některé části osobnosti podléhají těmto vlivům více, jiné naopak jen málo. Vedle těchto individuálních odlišností je třeba brát v úvahu i věkové zvláštnosti, které jsou nejvýraznější právě v dětství. Každé dítě je jedinečné a neopakovatelné.

Při vzdělávání externích pracovníků Domu dětí a mládeže Vratimov se zaměřujeme právě na období školního věku mladšího, středního a staršího. Děti mladšího školního věku jsou žáci prvního stupně základní školy. „*V myšlení převažuje konkrétní a názorné uvažování. Dítě přivyká postupně povinnostem a odpovědnosti*“ (Hájek, Harmach, Hoffman, Jíra & Jírová, 2004, 16). Motivací pro dodržování pravidel jsou odměny a tresty. Děti v tomto věkovém období mají velmi živou fantazii, objevuje se vymyšlení, které bývá mylně považováno za záměrné lhaní. „*Mladší školní věk je dobou navazování nových, četnějších a kvalitativně vyšších společenských vztahů. Dítě si vytváří nové vztahy k dospělým, např. vychovatelům, učitelům a vrstevníkům ve škole*“ (Hájek, Hofbauer & Pávková, 2008, 89). Dítě mladšího školního věku má široké zájmy, které jsou povrchní a nestálé.

Žáci druhého stupně základní školy patří do středního školního věku, období prepuberty. Pro toto období je typická citová zranitelnost, přecitlivělost, náhlé změny nálad. „*Dítě se postupně odpoutává od své rodiny, roste vliv vrstevníků. Více pozoruje samo sebe, srovnává se s ostatními. Snaží se být samostatné*“ (Hájek, Harmach, Hoffman, Jíra & Jírová, 2004, 18). Když potkáme na ulici skupinu náctiletých, nemůžeme ji přehlédnout. Děti jsou výrazně hlučné, rády se pohybují ve skupinách a projevují viditelně zájem o druhé pohlaví. Období puberty je pro pedagoga hodně náročné. „*Respektujme výkyvy. Vyhněme se zesměšňování dítěte. Bereme v úvahu důležitost a proměny vztahů ve skupině*“ (Hájek, Harmach, Hoffman, Jíra & Jírová, 2004, 18). Zájmy dětí jsou již mnohem hlubší a trvalejší. Viditelně se projevuje diferenciací mezi zájmy chlapců a děvčat. Rozvíjející se zájem v období prepuberty se může vyvinout v zájem celoživotní, dokonce se může projevit i při rozhodování o volbě povolání.

Období nazývané puberta, starší školní věk, je provázeno bouřlivým rozvojem citů, vytvářením vlastních postojů a názorů. Patří sem žáci středních škol. „*Dítě se osamostatňuje, což vede k negaci (odmítání) autorit. Typické jsou nejistota a pochybnosti o vlastní osobě*“ (Hájek, Harmach, Hoffman, Jíra & Jírová, 2004, 18). Zájmy se vyhraňují a ustalují. „*Mladí lidé postupují v zájmové činnosti mnohdy systematicky, až s vědeckým zaujetím*“ (Hájek, Hofbauer & Pávková, 2008, 107).

Je důležité poskytovat v tomto období důvěru, samostatnost a pozitivní hodnocení. „Potřebují uznání a bezpečí, přestože si o ně neumějí přiměřeně říci. Dokáží nás svým jednáním naopak odradit. Nepodceňujme jejich osobní problémy a prožitky“ (Hájek, Harmach, Hoffman, Jira & Jírová, 2004, 18).

1.4 Prázdninová činnost

Vyhláška Ministerstva zdravotnictví České republiky č. 422/20134 Sb., kterou se mění vyhláška č. 106/2001 Sb., o hygienických požadavcích na zotavovací akce definuje prázdninovou táborovou činnost jako organizovanou činnost s dětmi, mládeží i s rodiči a dětmi provozovanou v době dlouhodobého volna, tzn. o letních, jarních prázdninách, kdy doba trvání tábora je delší než pět dní.

Prázdninovou táborovou činnost v současné době pořádají organizace podporované MŠMT ČR, jsou pravidelně kontrolovány hygienickými stanicemi, a fyzické osoby, spolky nebo i různé agentury, pro které neplatí žádné měřítko a jsou prakticky nekontrolovatelné. Záleží pouze na rodičích, jaké si zvolí měřítko pro výběr tábora, kde stráví jejich dítě léto.

„Pro mnoho dětí je letní dětský tábor tou nejkrásnější dobou v celém roce. Jsou to chvíle, kdy se svými kamarády zažívají dobrodružství, hrají hry, soutěží a oči mají plné táborové romantiky“ (Polášek, 2007, 3).

Prázdniny jsou dobou, kdy se dítě učí z jiných učebnic než těch školních a od jiných učitelů než těch s pedagogickým diplomem. Pro dětský organismus platí, že si nejlépe odpočine od jednoho zatížení, když přijme jiné, které však je radostné, zajímavé, „odpočinkové“. To je tedy právě doba pro sport, pro práci rukou a ne jen hlavy, pro přírodu a její tajemství, pro hrady a zámky, ale také pro poznávání společenských vztahů, a ovšem i pro vlastní nápady, pro dobrodružství, tvořivou práci při vymýšlení legrace a zábavy malým dětem, rodičům i dědečkům a babičkám – zkrátka pro mnohé, pro co není ve škole čas ani místo, ani učební pomůcka (Matějček, 2007, 82). To je smyslem prázdninové letní činnosti, tedy i letního dětského tábora.

1.4.1 Letní dětské tábory

Dětské tábory můžeme rozdělovat podle různých kritérií, např. podle období pořádání, podle věku účastníků, podle programového zařazení, podle ubytování nebo podle pobytu. „*Je tedy zřejmé, že tábor může být uspořádán třeba v nějakém rekreačním středisku, kde je potřebné ubytování, stravování a hygienu účastníků nebo také může být postaven na léto na zelené louce*“ (Polášek et al., 2007, 3).

Polášek (2007) rozděluje dětské tábory podle těchto kritérií:

- a) podle období pořádání
  - letní
  - zimní
- b) podle věku účastníků
  - pro rodiče a děti
  - pro mladší žactvo
  - pro starší žactvo
  - pro dorost
  - smíšené
- c) podle schopností účastníků
  - pro zdravé děti
  - integrované
  - pro děti se zdravotním postižením
- d) podle programového zaměření
  - sportovní (vodácký, lyžařský apod.)
  - všeobecné
  - jazykové
  - pracovní (spojené s brigádou – např. sázení stromků)
- e) podle ubytování
  - v pevných (zděných) stavbách
  - ve srubech
  - stanové

f) podle základny

- stálé
- putovní
- příměstské
- hvězdicové

Z praxe dnes víme, že rodiče rozlišují dva typy táborů, a to příměstský a pobytový. Rodiče vybírají tábor podle toho, zda jejich dítě je ochotné přespávat mimo domov nebo úzkostlivě trvá na domácím prostředí.

Při volbě příměstského tábora znamená pro děti přijít každé ráno na určené místo, většinou je to budova pořádající organizace. Děti mají s sebou věci, které budou potřebovat v daný den. Ten je ukončen v odpoledních hodinách, v čase, kdy rodiče mají možnost si dítě osobně vyzvednout. Náročnost příměstského tábora spočívá v tom, že se děti každý den vracejí domů, do světa, který znají. Programovou náplní bývají každodenní výlety, pro děti to znamená převážně cestování vlakem a poznávání zajímavých míst. Některé organizace a střediska volného času nabízejí příměstské tábory tematicky zaměřené, např. výtvarné, cirkusové dovednosti apod. Možností je spousta.

Při výběru pobytového tábora rodiče již většinou vědí, co pro své dítě vyberou. Pobytový tábor znamená pro děti být bez rodičů, najít si nové kamarády nebo se i sejít s kamarády z minulého roku. Myslíme si, že pobyt dětí na letním táboře, ať už příměstském nebo pobytovém, je velmi důležitý a má obrovský význam. Zároveň má i charakter výchovný. Pod vedením kvalifikovaných pracovníků a absence rodičů dává dětem jedinečnou příležitost osamostatnit se a rozhodovat se v daných situacích samostatně bez dohledu rodičů.

Tábor by pro ně měl vždy být přínosem, rozvíjet jejich vědomosti i praktické dovednosti a v neposlední řadě i schopnost začlenit se mezi ostatní a komunikovat s nimi. Měl by tak pomáhat dětem v pochopení základních občanských a životních hodnot. Vedoucí by měli k dětem přistupovat pozorně a ke každému individuálně. Děti se bez rodičů naučí mnohé věci řešit samy, což jim vždy pomáhá ve škole i později v životě. Dokážou se lépe prosadit a získají odvalu hovořit o svých pocitech a potížích. Rodiče pak často zjišťují, že jejich děti mají schopnosti, které dosud sami nerozpoznali.

2 CÍLE

Hlavním cílem bakalářské práce je analýza současného stavu nabídky letní činnosti příspěvkové organizace Domu dětí a mládeže Vratimov.

Dílčí cíle:

- Zjistit, jakým způsobem tráví školní děti letní prázdniny.
- Zjistit, který typ tábora veřejnost upřednostňuje.
- Dozvědět se, zda jsou pro nás hrozbou okolní organizace, spolky, sdružení apod.
Zjistit nové možnosti nabídky letní činnosti.

3 METODIKA

V této kapitole jsou popsány metody, které byly použity při bakalářské práci. Nejdříve jsem se zaměřila na zpracování otázek dotazníku – etapa předvýzkumu, následoval vlastní výzkum. K analýze dat jsem použila výsledky SWOT analýzy pracovníků příspěvkové organizace Domu dětí a mládeže Vratimov a osobní analýzu.

3.1 Předvýzkum

Je nutný předvýzkum? Jakkoli by se na první pohled mohlo zdát, že tato fáze výzkumu je nadbytečným luxusem, je nutné upozornit, že právě předvýzkum je jakousi „generální zkouškou“ vlastního výzkumu. Díky předvýzkumu se výzkumník může vyvarovat některých nedostatků, které by ve vlastním rozsáhlém výzkumu jen velmi těžce eliminoval.

Předvýzkum obvykle ukáže, nakolik jsou navrhované techniky sběru dat použitelné a srozumitelné, poskytuje také první empirická data, která lze využít při přípravě kategorizace a při vytváření schématu statistického zpracování. Výsledky předvýzkumu se do vlastního terénního sběru dat nezahrnují především z důvodu změn, které mohou být díky předvýzkumu provedeny (Surynek, Komárková & Kašparová, 2001).

Z těchto důvodů jsem k předvýzkumu přistoupila a připravený dotazník jsem v tištěné podobě předala k vyplnění svým interním a externím kolegům. Chtěla jsem se přesvědčit, zda pro rodiče dětí školního věku bude dotazník srozumitelný, a případné připomínky pak využít a dotazník přepracovat.

3.2 Výzkum

V literatuře najdeme mnoho definic pojmu výzkum. Podle Leedyho (in Gavora, 2010, 13) je výzkum „*systematický způsob řešení problémů, kterým se rozšiřuje hranice vědomostí lidstva. Výzkumem se potvrzují či vyvracejí dosavadní poznatky, anebo se získávají nové poznatky*“.

Máme dvě základní orientace výzkumu: kvantitativní a kvalitativní. Jak je z názvu zřejmé, kvantitativní výzkum pracuje s číselnými údaji. Zjišťuje množství, rozsah nebo frekvenci výskytu jevů, resp. jejich míru (stupeň). Číselné údaje se dají matematicky zpracovat. Je možno je sčítat, vypočítat jejich průměr, vyjádřit je v procentech nebo použít další metody matematické statistiky – vyjádřit směrodatnou odchylku, korelační koeficient, statistickou významnost rozdílu mezi dvěma anebo více výsledky apod. (Gavora, 2010).

Ve své bakalářské práci jsem se rozhodla pro kvantitativní výzkum. Existuje několik výzkumných metod kvantitativně orientovaného výzkumu, např. pozorování, škálování, dotazník, interview, obsahová analýza textu a experiment.

Osobně jsem si vybrala dotazník. „*Dotazník náleží ke specifickým metodám, používaným ve společenských vědách, tedy i v pedagogice*“ (Skalková, 1983, 86). Už slovo dotazník je spojováno s dotazováním, s otázkami. „*Je to metoda, která shromažďování dat zakládá na dotazování osob; charakterizuje se tím, že je určena pro hromadné získávání údajů*“ (Skalková, 1983, 86). Dotazník je v současné době nejpoužívanější metodou. „*Tato frekventovanost je často dána (zdánlivě) lehkou konstrukcí dotazníku. Výsledkem někdy bývají dotazníky, které jsou sestaveny nesprávně, nevhodně se zadávají a někdy i nesprávně vyhodnocují*“ (Gavora, 2010, 121).

Osoby, které odpovídají a vyplňují dotazník, se nazývají respondenti. Dotazník má mít promyšlenou strukturu. Obvykle se skládá ze tří částí. „*Vstupní část se skládá z hlavičky (název a adresa instituce, která zadává dotazník, a (nebo) jméno autorů dotazníku). Vstupní část dále vysvětluje cíle dotazníku*“ (Gavora, 2010, 122). Následuje část s vlastními otázkami. Na konci dotazníku bývá poděkování respondentovi za spolupráci.

Délka dotazníku má být jen taková, aby výzkumník získal všechny potřebné údaje (a ne delší). Neměl by být příliš dlouhý, aby unavoval respondenty, protože to obvykle vyúsťuje do povrchního vyplňování dotazníku. Délka dotazníku je tedy často kompromisem mezi požadavky výzkumníka a schopnostmi a zájmem respondentů. (Gavora, 2010).

Pro vlastní výzkum jsem připravila elektronický webový dotazník s 19 otázkami. *„Respondenti nemusí chodit s vyplněným dotazníkem na poštu, ale vyplňují ho na obrazovce a potom ho odešlou zadavateli“* (Gavora, 2010, 133). Vyplněné elektronické dotazníky se vrací rychleji než dotazníky rozesílané. Jedinec si musí jenom důkladně prostudovat podmínky, které pak mohou ovlivnit výsledky výzkumu. Návrhovatelnost elektronického dotazníku je velmi kolísavá. *„V České republice rozeslali Pol a kol. (2004) elektronické dotazníky ředitelům základních škol. Z 500 oslovených adresátů (u kterých se předpokládala každodenní práce s počítačem) odpovědělo jen 44 (návrhovatelnost 8,8 %). Většina odpovědí však přišla do tří dnů“* (Gavora, 2010, 134).

3.3 Analýza dat

„Analýza je postup zkoumání vztahů, při kterém je celek rozložen na jednotlivé prvky podle předmětu badatelova zájmu“ (Jandourek, 2001, 21).

Podle Vysekalové (2006) komplexní analýzy vycházejí samozřejmě z rozboru informací o všech významných komponentech ovlivňující chování firmy.

Nejnámější a nejčastěji užívanou situační analýzou je SWOT analýza. *„V současné praxi se k celkovému zhodnocení východisek podniku často používá metody analýzy silných a slabých stránek podniku a jeho tržních příležitostí-šancí a hrozeb-rizik. Metoda je zkráceně nazývána SWOT analýzou“* (Vysekalová, 2006, 47).

V rámci SWOT analýzy se sumarizují silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby. Příležitostmi rozumíme možné způsoby zlepšení výsledků firmy (např. růst obrátu,

podílu na trhu, zisku). Firma musí mít však sílu (schopnost) využít danou příležitost. Dalším předpokladem je také schopnost reagovat na tržní hrozby a mít připraveny alternativy jejich řešení. Silné a slabé stránky mají vždy vztah ke konkurenci. Účelem analýzy je zjištěné slabé stránky eliminovat a silné stránky udržovat a zlepšovat (Vysekalová, Kliková, Surovcová & Rozumová, 1997, 9).

Ve své bakalářské práci jsem použila SWOT analýzu z roku 2013, kterou jsme zpracovávali s pracovníky organizace Domu dětí a mládeže Vratimov.

4 VÝSLEDKY

4.1 SWOT analýza

Vznik Domu dětí a mládeže (dále jen DDM) Vratimov můžeme datovat do roku 1975. Od té doby prošla tato organizace mnoha změnami, hlavně co se týká zřizovatele. V současné době se snažíme zlepšovat výsledky své práce, udržet svou pozici v daném regionu Slezská Brána a hlavně dobré jméno naší organizace. Působení organizace DDM Vratimov se rozšířilo do všech obcí uvedeného regionu. Pro nás to znamená koordinovat šest odloučených pracovišť. Dle mého názoru se nám to daří. Spolupracujeme s vedením obcí, se základními školami a spolky, které působí v regionu Slezská Brána. Jedním z úkolů bylo i společné zpracování SWOT analýzy DDM Vratimov, které proběhlo v březnu 2013.

4.1.1 SWOT analýza DDM Vratimov

SILNÉ STRÁNKY

- zkušenosti,
- zázemí, vybavení,
- školské zařízení,
- stabilizovaný kolektiv DDM (interní i externí),
- fungující komunikace mezi zaměstnanci,
- schopnost vymýšlet nové věci,
- získávání klientů od raného věku,
- činnost poboček,
- interní zaměstnanci – věnují své práci i svůj volný čas,
- DDM na dobrém místě v obci,
- příznivá atmosféra,
- zaměstnanci umí k práci používat PC,

- grafický manuál – jednotný vzhled dokumentů vycházejících z organizace,
- schopnost žádat o granty a dotace.

SLABÉ STRÁNKY

- náročný klient – velká očekávání,
- málo peněz na odborníky,
- státní organizace,
- vybavení DDM,
- neumíme se chlubit (nepoužíváme reference),
- málo o sobě dáváme vědět (zřizovatel, klienti, veřejnost),
- vyučovací hodina 50 min – krátký čas,
- málo prostorů pro sport,
- chybějící práce s cílovou skupinou středoškolák,
- nedostatečné využití prostor a vybavení DDM o letních prázdninách.

PŘÍLEŽITOSTI

- doporučení náměstkyně hejtmana MSK,
- dobré reference (bohužel mimo obec),
- zájem o naši činnost v okolí DDM,
- granty a dotace,
- hodnotící setkání starostů obcí s pobočkami a spolupracujících organizací,
- prezentace činnosti DDM zastupitelům města,
- dotazníky úředníkům města a zřizovatelům.

HROZBY

- nepodporování zřizovatelem,
- špatná prezentace DDM zřizovatelem vůči ostatním organizacím v obci,
- špatná politika ZŠ ve volnočasových aktivitách – nekalá konkurence,
- aktivity obcí, ve kterých máme pobočky (vlastní tábory...),
- činnost NNO ve Vratimově a partnerských obcích – nabízejí levnější,
- velká administrativa,
- špatné vnímání částí veřejnosti (DDM Vratimov, 2013).

Na základě výše uvedené SWOT analýzy vidíme, že mezi nejsilnější stránky naší organizace patří zkušenost, zázemí a vybavení, stabilizovaný kolektiv, fungující komunikace mezi zaměstnanci, schopnost vymýšlet nové věci a jsme školské zařízení. Pro rodiče to určitě znamená v oblasti letních dětských táborů určitou jistotu. Do slabých stránek jsme uvedli pojem státní organizace. V tomto stádiu jsme se rozhodovali, jestli je to pro nás výhodou být státní organizace nebo ne. My musíme tuto stránku posilovat a vědět, že být státním, školským zařízením je velkou výhodou. Administrativa, povinné pojištění, dohody o provedení práce, domlouvání odborných lektorů by nemělo být pro nás překážkou, ale velké plus. Jak bylo řečeno, patříme do vzdělávání zájmového, a to zaručuje rodičům určitou kvalitu a hodnotu poskytovaných služeb.

Mezi slabé stránky jsme uvedli nedostačující propagaci a hlavně, že se neumíme chlubit. Co se týká těchto slabých stránek, naše organizace podnikla již určité kroky k jejich odstranění: webové stránky mají vyšší úroveň, pracovníci si zřídili facebook, kde získali další možnost komunikace s rodiči i dětmi, mimo to máme i facebook DDM Vratimov, kde mají rodiče i děti další možnost získat informace, novinky a co se děje v DDM Vratimov.

Největší příležitost vidíme v dobré referenci, bohužel mimo naši obec. Toto tvrzení dokládá uvedenou dobrou spolupráci s obcemi a počet dětí v zájmových útvarech na odloučených pracovištích. Dokonce nás oslovují spolky a rodiče o pomoc a spolupráci při přípravě příležitostných akcí. To je důkazem, že Dům dětí a mládeže Vratimov má v regionu Slezská Brána dobré jméno.

Mezi hrozby jsme uvedli zásadní problém nepodporování zřizovatelem, špatnou prezentaci DDM zřizovatelem vůči ostatním organizacím v obci, činnost NNO ve Vratimově a partnerských obcích – nabízejí levněji a velkou administrativu. Bohužel s administrativou nemůžeme nic udělat, máme dané požadavky. S nepodporou zřizovatele můžeme doufat ve změnu v rámci komunálních voleb. Činnost NNO je opravdu levnější v oblasti nabídky letních dětských táborů. Nemají za sebou takové monstrum administrativy a dalších podmínek, které školská zařízení musí dodržovat. Když se nad tím zamyslíme, tato volba zůstává opravdu na rodičích. Výsledky rozboru SWOT analýzy a své postřehy využijí při analýze dotazníku, zda se potvrdily naše domněnky.

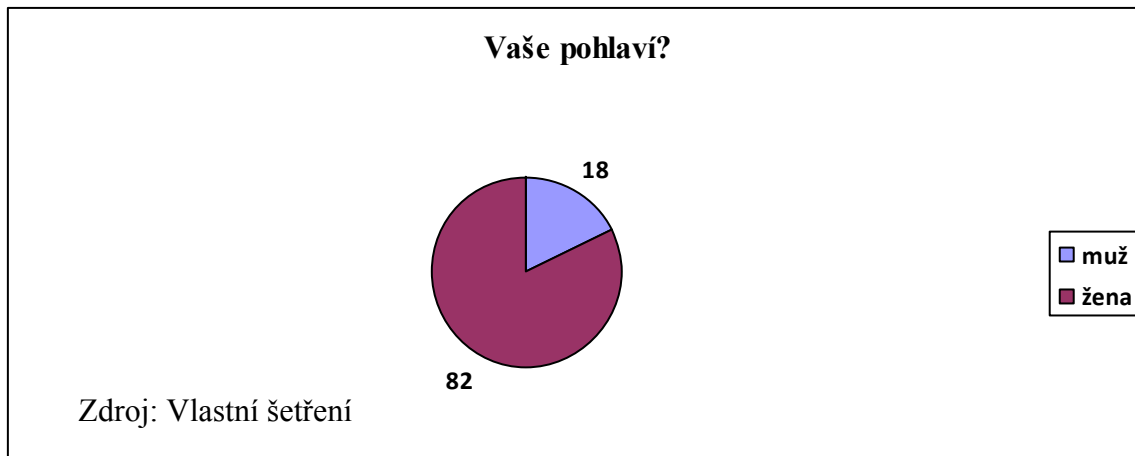
4.2 Analýza dotazníku

Dotazník byl určen rodičům dětí školního věku a zabýval se nabídkou letní činnosti organizace Domu dětí a mládeže Vratimov. Dotazník jsem vypracovala v měsíci březnu. V tomto měsíci proběhl i předvýzkum. V rámci předvýzkumu jsem dotazník předala k vyplnění interním i externím (vedoucím zájmových útvarů) pracovníkům DDM Vratimov. Chtěla jsem se přesvědčit o správné formulaci a pochopitelnosti otázek. Všichni respondenti předvýzkumu mi předali dotazník bez připomínek. Rozeslanou verzi dotazníku uvádím v příloze (Příloha č. 1).

Odkaz s adresou online dotazníku <http://www.survio.com> byl rozeslán rodičům dětí, které jsou účastníky zájmové činnosti DDM Vratimov. Dotazník bylo možno vyplňovat během měsíce dubna 2014 a zpracování jsem provedla v měsíci květnu. Bohužel jsem si správně neprostudovala podmínky dotazníku a v průběhu zasílání dotazníků od rodičů zpět, jsem přešla na omezený počet respondentů, a to na 100. Navýšení počtu respondentů by pro mě znamenalo zaplatit si nemalý poplatek. Pro mě osobně je to velké ponaučení, protože již po třech dnech jsem měla 168 dokončených dotazníků.

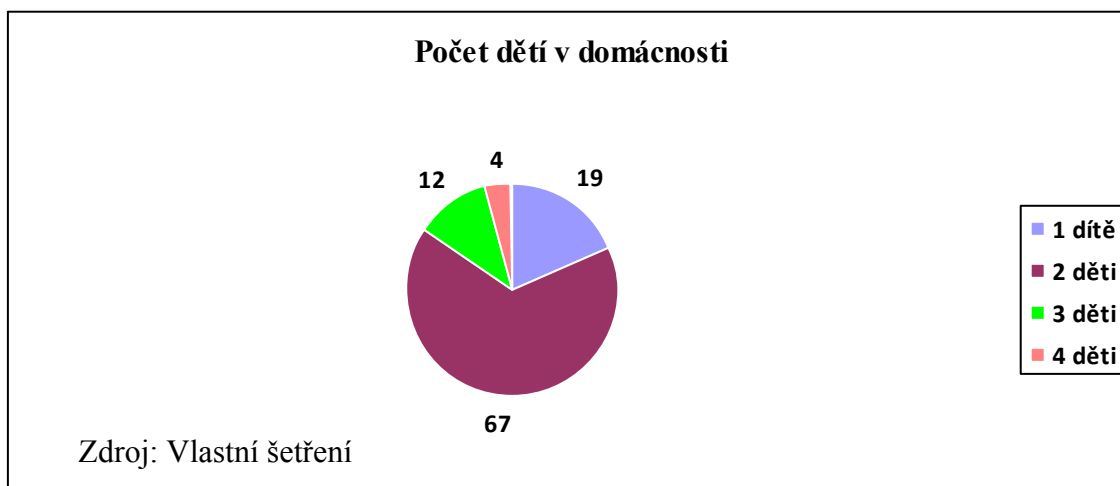
Počet rozeslaných linků na dotazník:	520
Počet vyplněných dotazníků:	100
Počet návštěv:	518
Počet dokončených dotazníků:	302
Počet žen:	82
Počet mužů:	18

Otázka č. 1 „Vaše pohlaví?“ měla za úkol zjistit procentuální zastoupení mužů a žen mezi respondenty. V rámci této otázky jsem zjistila, že 82 bylo žen a 18 mužů (Obrázek 1).

Obrázek 1. Dotazník, otázka č. 1

Zajímalo mě, kolik dětí žije v rodině respondentů, proto zněla otázka č. 2 „Počet dětí v domácnosti“. Odpovědělo 67 respondentů, že mají 2 děti, 19 respondentů 1 dítě, 12 respondentů 3 děti a 2 respondenti 4 děti. Na tuto otázku respondenti odpovídali formou čísla (Obrázek 2).

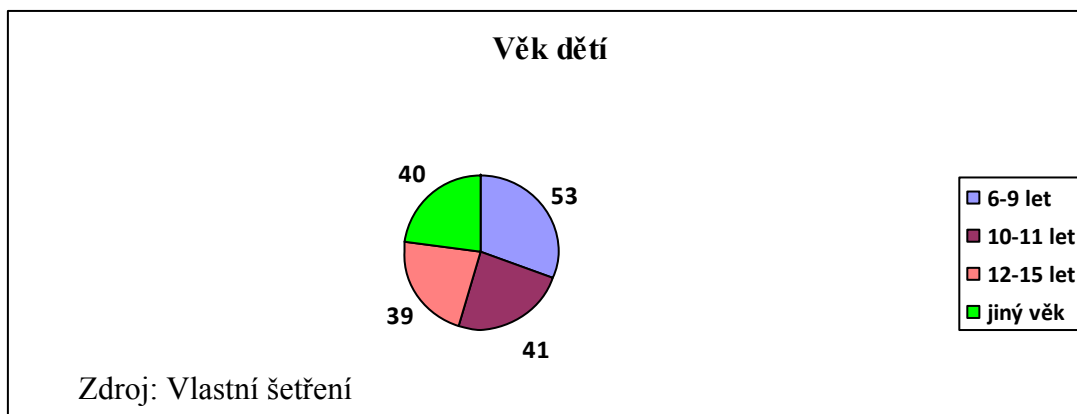

Obrázek 2. Dotazník, otázka č. 2

Dále mě zajímal věk dětí respondentů, zda bude převažovat školní věk, který je pro naši organizaci rozhodující. Proto otázka číslo 3 zněla „Věk dětí“, a to výběrová otázka, z více možných. Respondenti odpověděli takto: věkovou kategorií 6–9 let má

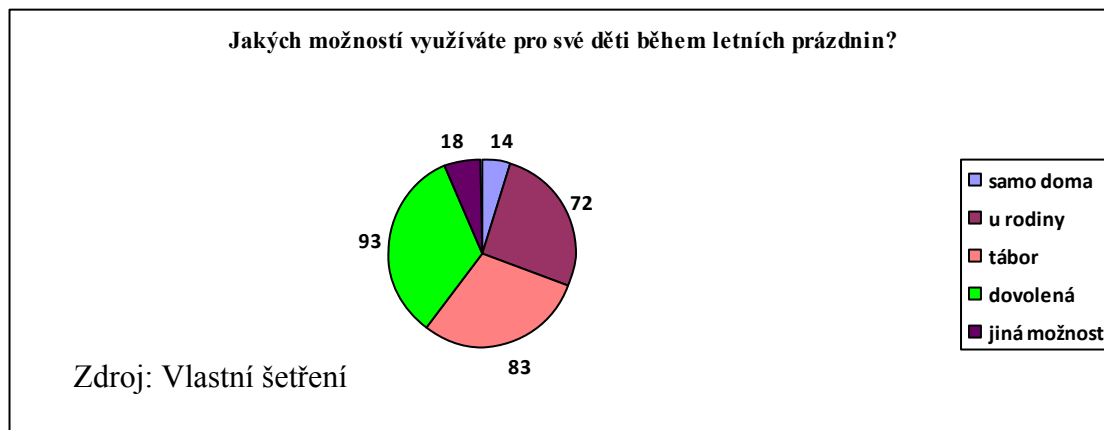

30 respondentů, 10–11 let 24 respondentů, 12–15 let 23 respondentů a jiný věk (předškoláci, studenti) 23 respondentů (Obrázek 3).

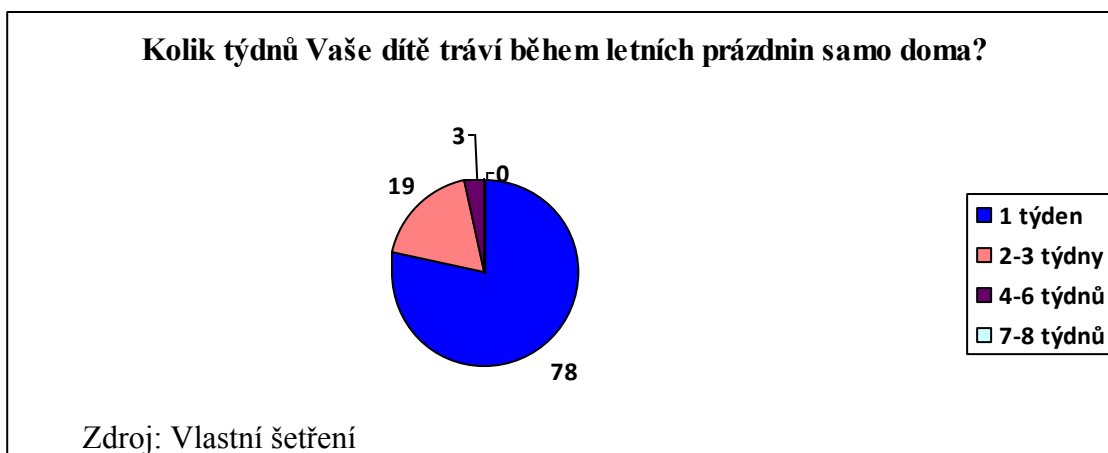
Obrázek 3. Dotazník, otázka č. 3

Další otázkou jsem se zaměřila na dobu letních prázdnin a způsob, jakým děti tráví volný čas. Otázka č. 4 zněla „Jakých možností využíváte pro své děti během letních prázdnin?“ Otázka byla opět výběrová, z více možných (Obrázek 4). Na možnost dítě samo doma odpovědělo 14 respondentů, trávit prázdniny u rodinných příslušníků (např. babička, dědeček...) 72 respondentů, možnost tábor si vybralo 83 respondentů, rodinnou dovolenou 93 respondentů a jinou možnost 18 respondentů. V této odpovědi uváděli respondenti trávení času s matkou na mateřské dovolené – mladší sourozenec, odborná soustředění, ozdravný pobyt, hlídání doma, kamarádka, s jedním z rodičů. Dokonce jedna odpověď zněla „má své záliby, zabaví se sama – koně“. Prostřednictvím elektronické pošty mi dva rodiče sdělili, že pro ně není přijatelná možnost dítě samo doma. Odpovědi mých respondentů potvrdily mou domněnku, že rodiče se v současné době zajímají, jak tráví jejich děti svůj volný čas.

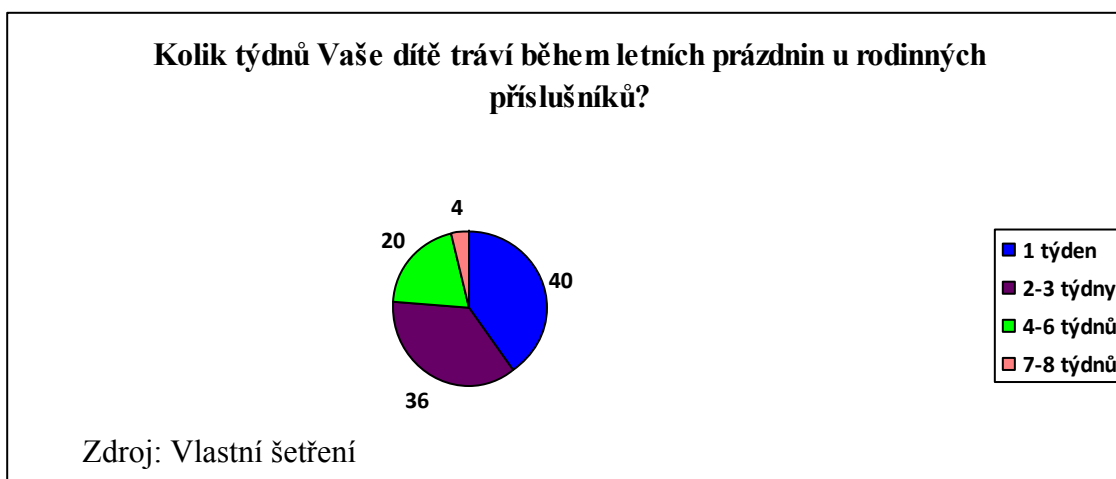
Obrázek 4. Dotazník, otázka č. 4

V následujících otázkách jsem se snažila zjistit, kolik týdnů z prázdnin tráví dítě samo doma, u rodinných příslušníků, na táboře a kolik s rodinou. Je zřejmé, že pro rodiče volba dítě samo doma je opravdu nepříjemná (Obrázek 5). Možnost 1 týden vybralo 78 respondentů, 19 respondentů 2–3 týdny, 3 respondenti 4–6 týdnů a poslední možnost 7–8 týdnů si nevybral žádný respondent. Otázka č. 5 „Kolik týdnů Vaše dítě tráví během letních prázdnin samo doma?“ byla výběrová, z více možných.

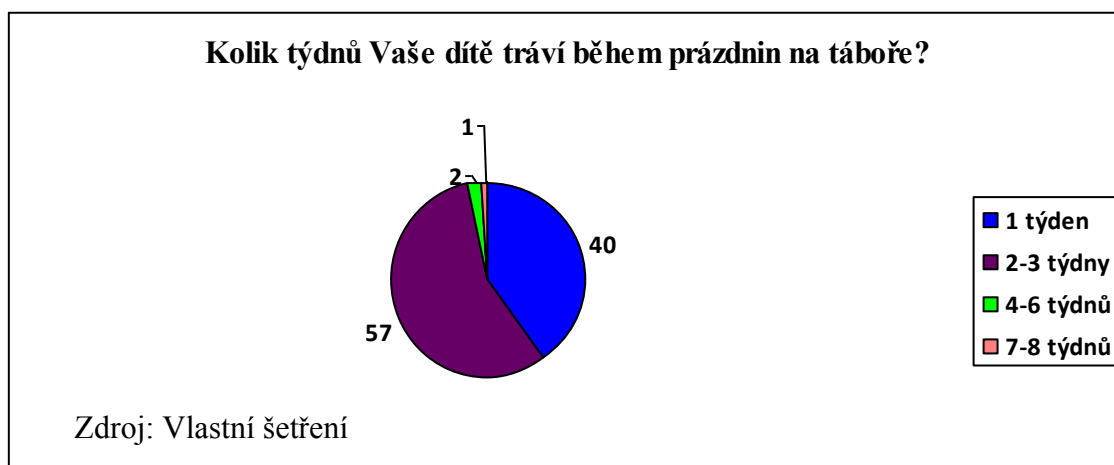
Obrázek 5. Dotazník, otázka č. 5

Otázkou č. 6 „Kolik týdnů Vaše dítě tráví během letních prázdnin u rodinných příslušníků?“ jsem si chtěla ověřit, jakou část prázdnin tráví děti u babičky, dědečka... Obrázek 6 nám ukazuje, že po součtu odpovědí respondentů jsou děti až polovinu prázdnin u babičky, dědečka, rodinných příslušníků.

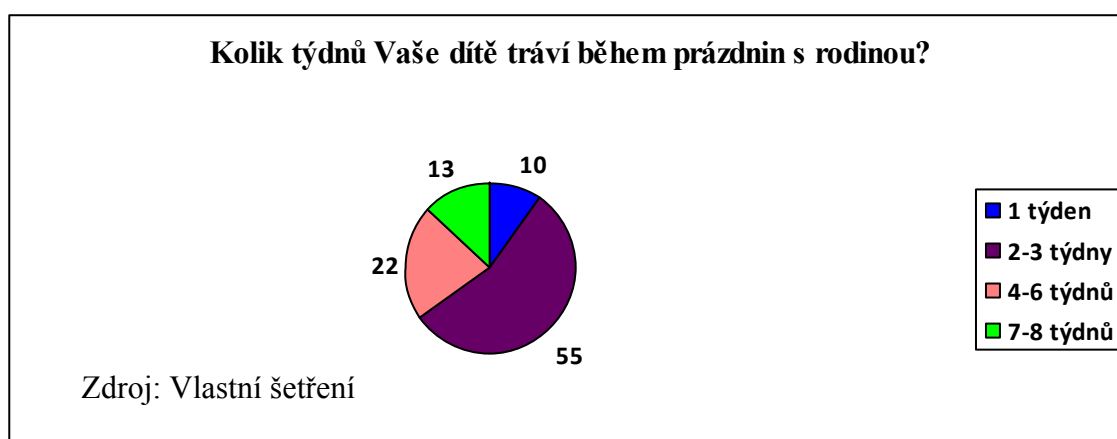
Obrázek 6. Dotazník, otázka č. 6

Otázka č. 7 „Kolik týdnů Vaše dítě tráví během prázdnin na táboře?“ měla potvrdit mou domněnku, že rodiče umisťují během prázdnin své dítě převážně na dva týdny na tábor (Obrázek 7). Jeden týden zvolilo 40 respondentů a 57 respondentů označilo 2–3 týdny.

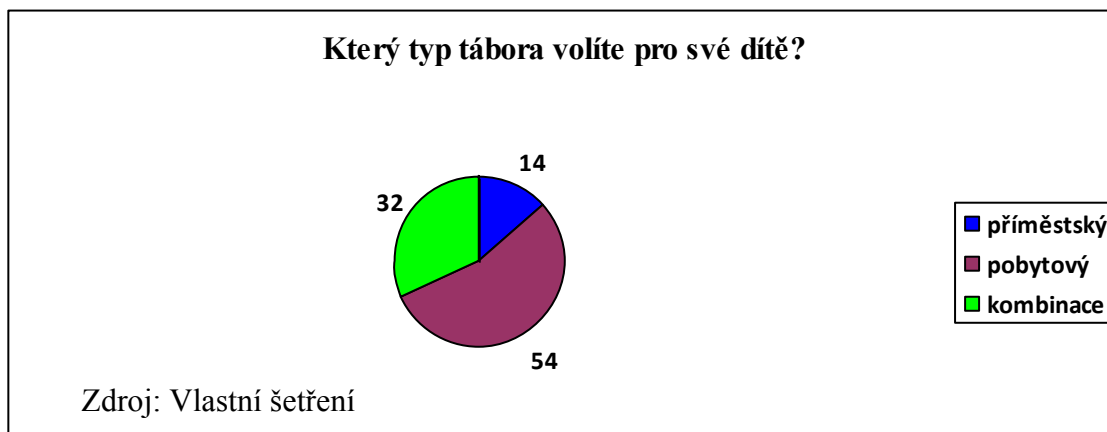
Obrázek 7. Dotazník, otázka č. 7

Otázka č. 8 „Kolik týdnů Vaše dítě tráví během prázdnin s rodinou?“ , která byla výběrová, z více možných, by nám měla sumárně doplnit týdne čas prázdnin, a to nám v průměru vyšlo. Na (Obrázku 8) vidíme, že děti tráví s rodinou převážně 2–3 týdny a tuto možnost si vybralo 55 respondentů.

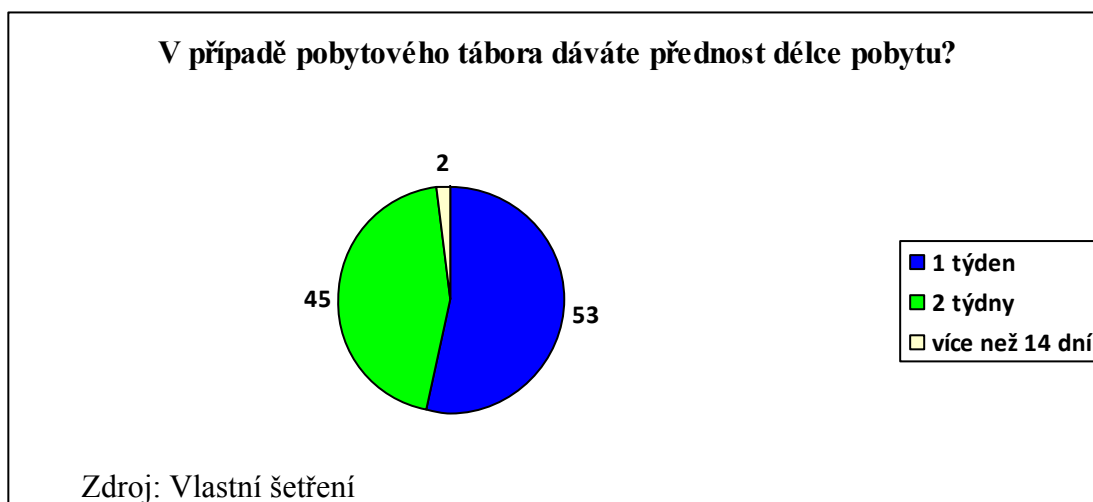
Obrázek 8. Dotazník, otázka č. 8

Otázkou č. 9 „Který typ tábora volíte pro své dítě?“ jsem chtěla zjistit, která varianta je pro rodiče přijatelná. Na (Obrázku 9) vidíme, že 54 respondentů volí pobytový tábor, 32 respondentů kombinaci příměstský a pobytový tábor a 14 respondentů pouze příměstský tábor.

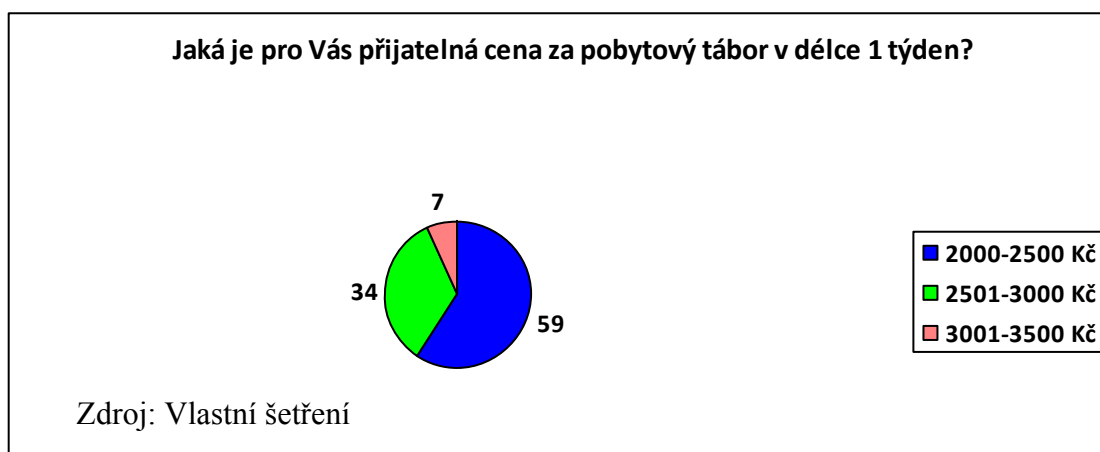
Obrázek 9. Dotazník, otázka č. 9

V otázce č. 10 „V případě pobytového tábora dáváte přednost délce pobytu?“ řeším, jak dlouhý tábor je pro rodiče dětí při výběru přijatelný. (Obrázek 10) nám ukazuje, že 1 týden zvolilo 53 respondentů a 2 týdny volilo 45 respondentů. Otázkou zůstává, zda by se poměr mezi volbami nezměnil při větším počtu respondentů.

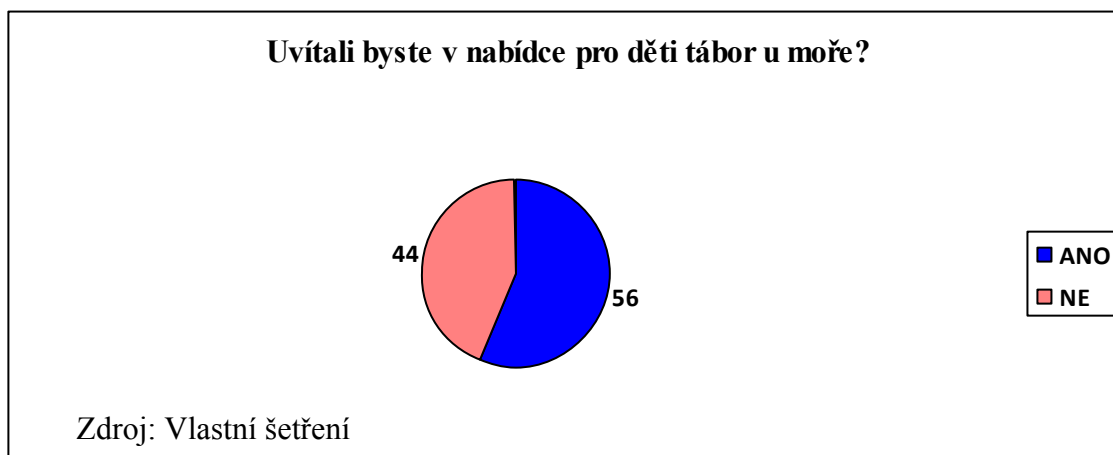
Obrázek 10. Dotazník, otázka č. 10

Další otázkou jsem zjišťovala, jakou cenu jsou rodiče ochotni zaplatit za pobytový tábor v délce 1 týden. Otázka č. 11 zněla „Jaká je pro Vás přijatelná cena za pobytový tábor v délce 1 týden?“. Na (Obrázku 11) vidíme, že pro rodiče je přijatelná cena do výše 3000 Kč. Finanční rozmezí 2000–2500 Kč volilo 59 respondentů a 34 respondentů volilo rozmezí 2501–3000 Kč.

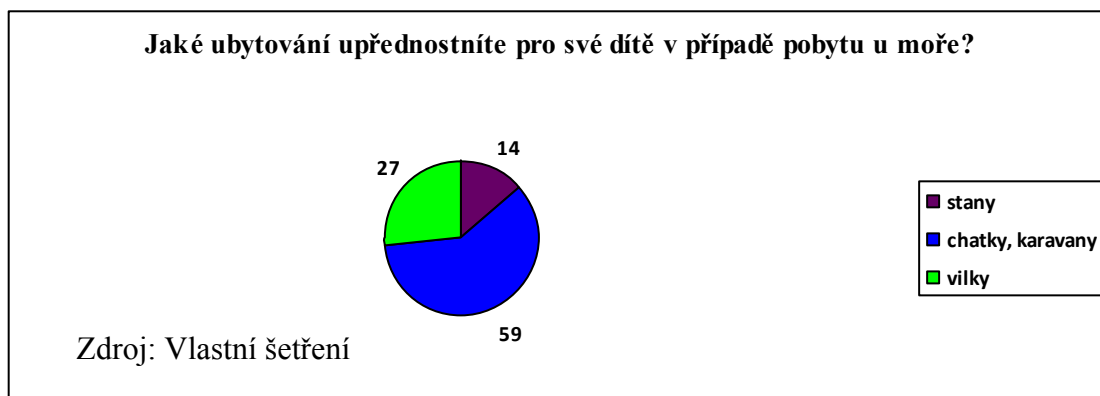
Obrázek 11. Dotazník, otázka č. 11

V minulých letech organizace Dům dětí a mládeže Vratimov nabízela tábor pro děti u moře. V otázce č. 12 jsem se ptala „Uvítali byste v nabídce pro děti tábor u moře?“. ANO odpovědělo 56 respondentů a 44 odpovědělo NE (Obrázek 12).

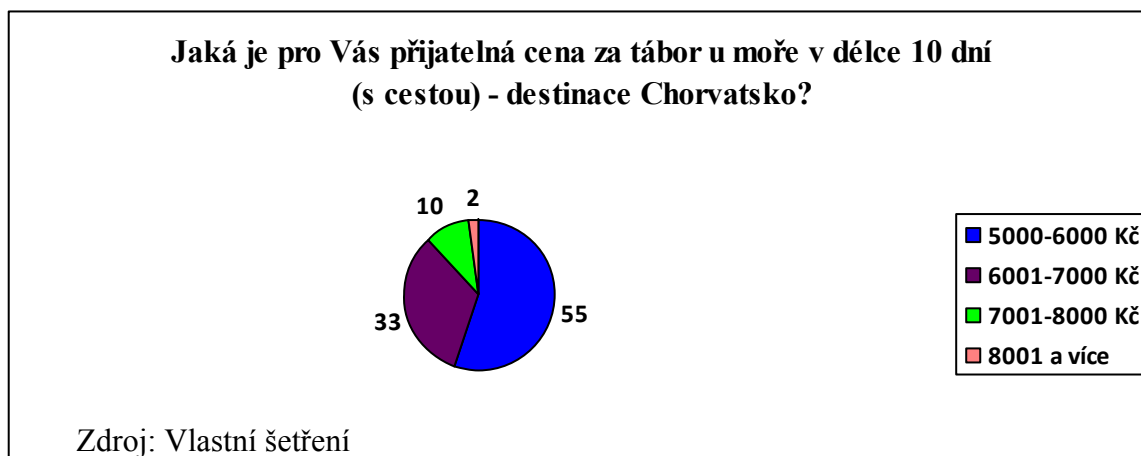
Obrázek 12. Dotazník, otázka č. 12

V otázce č. 13 „Jaké ubytování upřednostníte pro své dítě v případě pobytu u moře?“ řeším typ ubytování pro děti v případě letního dětského tábora u moře. Kemp – chatky, karavany volilo 59 respondentů, 27 respondentů obytné vilky – ubytování v soukromí a pouze 14 respondentů stany (Obrázek 13).

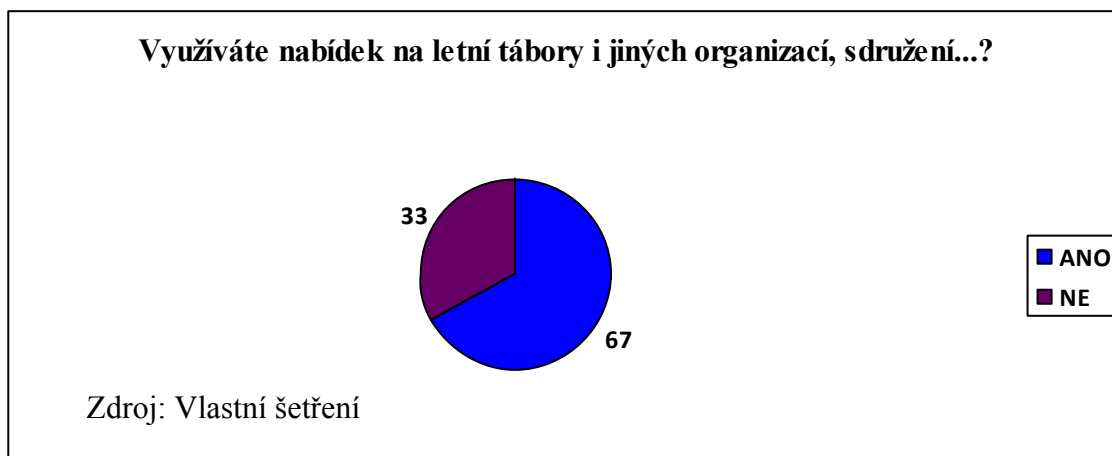
Obrázek 13. Dotazník, otázka č. 13

V otázce č. 14 je řešena otázka ceny za tábor u moře. Otázka byla „Jaká je pro Vás přijatelná cena za tábor u moře v délce 10 dní (s cestou) – destinace Chorvatsko?“ Finanční rozmezí 5000–6000 Kč volilo 55 respondentů, 33 respondentů si vybralo rozmezí 6001–7000 Kč, 10 respondentů 7001–8000 Kč a 2 respondenti volili nejvyšší hranici 8001 Kč a více (Obrázek 14).

Obrázek 14. Dotazník, otázka č. 14

V další otázce mě zajímalo, zda rodiče využívají i jiných nabídek pro letní dětské tábory. Otázka č. 15 zněla „Využíváte nabídek na letní tábory i jiných organizací, sdružení...?“ (Obrázek 15) nám ukázal, že 67 respondentů odpovědělo ANO a 33 respondentů NE.

Obrázek 15. Dotazník, otázka č. 15

V další otázce mě zajímalo, kdo převládá ve volbě letního dětského tábora, která organizace, spolek či sdružení. Otázka č. 16 pro rodiče byla „S kterou níže uvedenou organizací, spolkem... jezdí Vaše dítě na letní tábor?“ Z uvedených možností si 51 respondentů vybralo odpověď – jiná možnost a následovala volba spolky (sdružení) 27 respondentů, následoval Pionýr, Tělovýchovná jednota, Junák, Sokol (Obrázek 16).

Obrázek 16. Dotazník, otázka č. 16

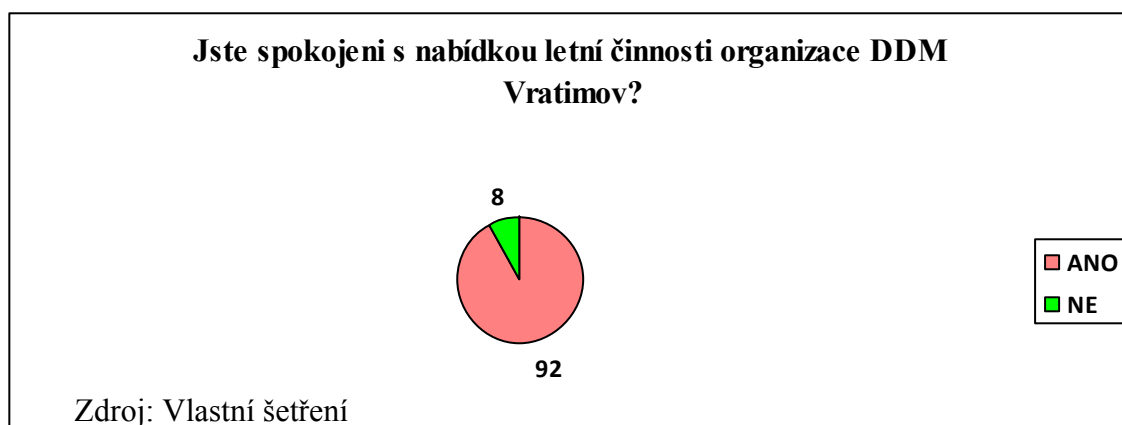
Překvapila mě odpověď rodičů „jiná možnost“. Předpokládala jsem, že bude převládat výběr rodičů „spolky“ a pak bude následovat Pionýr, Tělovýchovná jednota. Respondenti v jiné možnosti uváděli nejvíce tábory zaměstnavatele, církev, jezdecký oddíl, sportovní oddíly, soukromou sféru a SVČ Ostrava a Frýdek-Místek.

Otázka č. 17 byla „Z kterého města, obce výše uvedená organizace tábor pořádá?“ Otázka byla textová a pořadí uvedených obcí dopadlo takto:

Ostrava	33
Vratimov	26
Řepiště	15
Paskov	11
Šenov	7
obce mimo region Slezská brána	8

Dle výsledků vidíme, že velice dobře pracují místní spolky, sdružení ve Vratimově, v Paskově a Řepištích. Město Vratimov je okrajová část Ostravy, o čem nás přesvědčuje i tento výsledek, protože nejvíce jmenovaným místem byla Ostrava.

Otázka č. 18 byla stručná „Jste spokojeni s nabídkou letní činnosti organizace DDM Vratimov?“ (Obrázek 17) přesně ukazuje odpověď: 92 respondentů ANO a 8 respondentů NE.

Obrázek 17. Dotazník, otázka č. 18

V otázce č. 19 jsem dala respondentům možnost napsat svůj návrh, nápad na zlepšení „Napište svůj návrh, nápad pro zlepšení nabídky letní činnosti DDM Vratimov.“ Tato otázka byla textová. Většina respondentů napsala, že nemá žádné výhrady či nápady a nabídka Domu dětí a mládeže Vratimov je dostačující. Objevily se návrhy příměstského tábora pro děti mladší 6 let, opětovné nabídky pobytu u moře pro děti, sportovně zaměřený příměstský tábor, dokonce více příměstských táborů a pobytových táborů pro menší děti. Na některých nápadech jsme začali pracovat již v letošním roce, např. příměstský tábor pro mažoretky, výtvarný příměstský tábor. Nápady předám svým kolegyním k zvážení pro nabídku v dalším roce.

4.3 Analýza primární

Celkově lze říci, že některé odpovědi na otázky potvrdily moje předpoklady. Rozhodně mě osobně překvapil zájem rodičů a jejich spolupráce a reakce na dotazník a hlavně jak je Dům dětí a mládeže Vratimov vnímán na veřejnosti.

Zjistila jsem, jakou sílu má dotazníkové šetření a jakou důležitou zpětnou vazbu můžeme získat. Proto bych tímto směrem, po konzultaci s vedením organizace DDM Vratimov, ráda pokračovala. Zjistila jsem, že pro veřejnost jsou jednodušší a přesnější výběrové otázky.

První důležitou informací, kterou jsem získala, je, že naše organizace má především kontaktní e-maily žen, matek dětí a převládají rodiny s počtem dětí 2.

Následovala oblast otázek zaměřená na místo, kde tráví děti letní prázdniny. Respondentům jsem dala na výběr z možností dítě samo doma, u rodinných příslušníků, s rodinou, tábor a jiná možnost. Tyto varianty byly časově rozebrány v jednotlivých otázkách. Na základě dotazníku se mi potvrdila domněnka, že děti polovinu prázdnin tráví u rodinných příslušníků (babičky, dědečka...), tzn. v délce 1 měsíc. Následuje rozdělení prázdnin na dva týdny s rodinou a na dva týdny na letním táboře. Toto rozdělení je obecné, ale víme, že z praxe reálné.

Dle výsledků z dotazníku rodiče nejraději volí variantu pobytového tábora v délce jeden až dva týdny. Těsně následuje varianta volby kombinace pobytový a příměstský tábor, kdy rodiče mají možnost umístit své dítě na dva letní tábory za nižších finančních podmínek. Tento výsledek potvrzuje i odpověď rodičů, že jsou ochotni za týdenní pobyt zaplatit maximálně 3000 Kč.

V příštím školním roce uvažujeme, že rozšíříme nabídku letní činnosti o pobyt u moře pro děti. Proto byly i tyto otázky v dotazníku. Více než polovina rodičů by přijala tuto nabídku a někteří ji dokonce zmínili v připomínkách v poslední otázce. Rodiče upřednostňují pro své děti komfortnější ubytování, tzn. ubytování v chatkách nebo karavanu. Překvapil mě výběr varianty ubytování v obytných vilkách. Ubytování ve stanu bylo na posledním místě. Toto je pro nás zásadní informace při výběru pobytu u moře a víme, že se máme zaměřit na kemp s ubytováním v chatkách nebo karavanech. Maximální cena poukazu za takový typ tábora se může pohybovat v rozmezí 6000–7000 Kč.

Více než polovina rodičů odpověděla, že využívají při výběru z nabídek letní činnosti i jiné organizace, spolky z okolí Vratimova a přímo z Vratimova. Nejčastěji bylo uvedeno město Ostrava, následoval Vratimov, Řepiště a Paskov. Víme, že ve Vratimově fungují velice dobře dva spolky, které pořádají pro Vratimov a široké okolí dva nezávisle na sobě letní dětské tábory, které mají nižší cenu poukazu než tábory pořádané organizací DDM Vratimov. Už teď vím, že dvě otázky v dotazníku na tuto oblast bylo málo. Tato problematika by vyžadovala samostatný dotazník s přesnými výběrovými otázkami. Výsledky otázek potvrdily naše předpoklady a měli bychom nabídku letní činnosti vnímat ze stránky „zdravé“ konkurence. Jak bylo již řečeno, je jenom na rodičích a jejich volbě, které nabídce letní činnosti dají přednost.

Spokojenost s nabídkou letní činnosti organizace DDM Vratimov vyjádřilo 92 % respondentů. Toto číslo je ze sta počítatelných dotazníků. Na základě připomínek, nápadů v poslední otázce a výsledků celého dotazníku mohu výzkum shrnout do několika bodů:

- čas trávený dětmi o prázdninách:
  - 1 měsíc u rodinných příslušníků,
  - týdny s rodinou,

– týdny pobyt na táborech,

- typ tábora upřednostňován u veřejnosti:
  - pobytový,
- kombinace pobytový tábor + příměstský tábor:
  - hrozba okolních spolků a organizací.

Měli bychom to vnímat jako příležitost pro pracovníky DDM Vratimov a hledat nové nápady pro realizaci táborů. Máme jedinečnou výhodu, a to širokou základnu kvalitních externích pracovníků, dobré jméno organizace DDM Vratimov.

4.4 Analýza sekundární

Na portálu Fakulty tělesné kultury Olomouc jsem hledala podobné diplomové práce, kde bych mohla najít srovnání pro svůj výzkum s tématem nabídky letní činnosti. Podobnou práci, která by byla zaměřena na analýzu letní činnosti organizace, spolku jsem nenašla. Na portálu můžeme najít práce, které se zaměřily na analýzu volného času dětí v uvedeném městě, mikroregionu, analýzu názorů na letní tábory vybraného vzorku dětí nebo analýzu volnočasových aktivit dětí na základní škole.

Pro srovnání svého výzkumu jsem využila práci Vlčkové (2012), kde můžeme najít v dotazníkovém šetření shodující otázku, která se týkala délky pobytového tábora. V uvedené práci respondenti (děti) odpověděli, že nejpreferovanější délka tábora je dva týdny. Tento výsledek jsem získala i u svého výzkumu, ve kterém pro rodiče byla nejvhodnější délka pobytového tábora stejná, dva týdny.

V další práci, Nevrlá (2013), bylo v dotazníkovém šetření více shodujících otázek. Zmiňovaná diplomová práce je ředitelky organizace DDM Vratimov. Pokusím se výsledky z dotazníkových šetření porovnat a shrnout.

Shodující se otázky:

- Počet dětí v rodině
  - výsledek – v obou dotaznících převládaly rodiny se 2 dětmi.
- Preferovaný typ tábora
  - Nevrlá (2013) – pobytový tábor 32 % + odborná soustředění 34 %, příměstský tábor 26 %. V mém dotazníkovém šetření si rodiče vybrali pobytový tábor a následovala kombinace pobytový tábor a příměstský tábor. Výsledek v obou výzkumech je srovnatelný.
- Spokojenost s nabídkou táborů organizace DDM Vratimov
  - Nevrlá (2013) – 57 % ANO, 18 % spíše ANO, 24 % NEVÍM a 1 % SPÍŠE NE. V mém výzkumu mi 92 respondentů odpovědělo ANO. Součtem všech čísel nám vychází, že v obou šetřeních byli respondenti spokojeni.
- Cena za pobytový tábor
  - Nevrlá (2013) – 58 % uvedlo cenu 2500–3000 Kč a 20 % cenu 3001–3500 Kč. Já jsem došla k finančnímu rozmezí u 34 respondentů 2501–3000 Kč a u 59 respondentů 2000–2500 Kč. Výsledkem je hranice ceny poukazu za pobytový tábor 3000 Kč, která se během roku nezměnila.
- Pohlaví respondentů
  - Nevrlá (2013) – 88 % žena a 12 % muž. Na dotazník v mé bakalářské práci odpovědělo 82 žen a 18 mužů. Tyto výsledky jsou opět srovnatelné.

Ostatní otázky z uvedené práce byly zaměřeny na další témata, např. zájmové útvary, příležitostné akce, propagace. Závěrem můžu říci, že jsme došli ke shodujícím se výsledkům, jak v délce pobytového tábora a v ceně poukazu, tak i ve spokojenosti s nabídkou letní činnosti organizace DDM Vratimov.

DISKUSE

Cílem bakalářské práce byla analýza letní činnosti příspěvkové organizace Dům dětí a mládeže Vratimov. Ve své dotazníkovém šetření jsem chtěla zjistit náplň volného času dětí během letních prázdnin, preferovaný tábor u rodičů dětí školního věku a zaměřit se na hrozbu spolků, organizací z okolí Vratimova.

Dotazník jsem zpracovala v dobré vůli, proběhl předvýzkum a dotazník jsem rozeslala respondentům. Bohužel došlo k zásadní chybě, kterou jsem uvedla při analýze dotazníku. Dotazník jsem rozeslala, aniž bych si podrobně prostudovala podmínky. Došlo tak k omezení počtu vrácených dotazníků na sto, i když po třech dnech počítadlo ukazovalo číslo 168 zodpovězených dotazníků. Na druhou stranu musím říci, že mě příjemně překvapila reakce respondentů. Několik rodičů si našlo čas a napsalo e-mail, kde podrobněji rozepsali některé odpovědi, a výsledkem bylo kladné hodnocení naší práce. Někteří rodiče uvedli, že mají předškolní děti a služeb DDM Vratimov v době letních prázdnin využijí v budoucích letech. Tyto informace potěší a pro nás je to zpětná vazba, že naši práci děláme dobře.

Na základě dotazníkového šetření jsem došla k závěru, že bychom měli rozšířit nabídku příměstských táborů. Mnoho rodičů volí pro své dítě kombinaci pobytový tábor a příměstský tábor. Podle mého názoru je tato varianta v současné době pro rodiče přijatelná zejména z ekonomických důvodů. Dále rozšíříme nabídku letní činnosti o pobyt u moře, který rodičům v nabídce organizace DDM Vratimov chybí.

Závěrem mohu říci, že i přes uvedenou základní chybu, výzkum dopadl dobře. Potvrdily se mé předpoklady o zájmu rodičů a kritériích při výběru letního tábora pro jejich dítě.

ZÁVĚR

V organizaci Dům dětí a mládeže Vratimov pracuji již od roku 1994 jako pedagog volného času. V té době jsme měli v nabídce letní činnosti tři tábory pobytové, přesněji dva tábory stanové a jeden tábor pobytový pro menší děti, kde ubytování bylo zajištěno v chatkách. V letošním roce organizace DDM Vratimov nabízí pět táborů příměstských, jeden ozdravný pobyt pro rodiny s dětmi u moře a sedm pobytových táborů. Nabídka výše uvedené organizace se opravdu rozšířila. Problematika dětských letních táborů mě zajímá zejména proto, že se neustále mění podmínky, zájem dětí i rodičů.

V rámci své bakalářské práce jsem se snažila analyzovat volný čas školních dětí, což se mi povedlo na základě odpovědí respondentů. Dále jsem chtěla zjistit preferenci táborů u rodičů školních dětí. Předpoklady se potvrdily – respondenti dávají přednost pobytovému táboru a následuje kombinace pobytového a příměstského tábora. Posledním dílčím cílem byla hrozba okolních spolků, organizací. Na základě dotazníku jsem zjistila, že rodiče využívají nabídek spolků a organizací. Také jsem uvedla, že tato oblast bude vyžadovat zvláštní výzkum s podrobnějším dotazníkovým šetřením.

Hlavní cíl bakalářské práce, analýza letní činnosti organizace DDM Vratimov, byl splněn pouze částečně. V současné době jsem si vědoma, že je potřeba vypracovat nové dotazníky na dané téma s podrobnějšími otázkami.

SOUHRN

Bakalářská práce „Analýza nabídky letní činnosti organizace Domu dětí a mládeže Vratimov“ je zaměřena na téma letní tábory. Pomocí dílčích cílů byla provedena analýza volného času školních dětí během letních prázdnin, hrozby okolních organizací a spolků. Poslední dílčím cílem byla preference typu tábora.

V teoretické části jsem se zaměřila na pojmy volný čas, školské zařízení, nestátní neziskové organizace, školní věk dětí a letní dětské tábory. Součástí práce byla SWOT analýza pracovníků organizace DDM Vratimov a dotazníkové šetření mezi rodiči dětí školního věku. Výsledky výzkumu byly interpretovány a graficky zpracovány. V závěru práce je nastíněn další postup dotazníkového šetření.

SUMMARY

Bachelor thesis "The Analysis of Supply of the Summer Activities of the Organization of the House of Children and Youth, Vratimov" is focused on the theme of summer camps. Using the intermediate objectives an analysis was made of free time school children during the summer holidays, the threats surrounding organizations and associations. The last part to preference the type of camp.

In the theoretical part, I focused on the concepts of free time, the educational establishment, a non-governmental non-profit organizations, school-age children and a summer children's camps. Part of the work was the SWOT analysis of workers organizations and survey the DDM Vratimov between parents of children of school age. The results of the research have been interpreted and graphically processed. In the end, the work is outlined the next steps of the questionnaire investigation.

REFERENČNÍ SEZNAM

- Beroušek, P. (1999). *Rádce provozovatele a vedoucího dětského tábora*. Praha 3: SONDY.
- Dohnal, T. (2009). *Tři dimenze pojmu rekreologie*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- Drobilová, K. (2013). *MSMT*. Retrieved 10. 5. 2014 from the World Wide Web: <http://www.msmt.cz/mladez/podavanizadostiostatnidotaceprorok2014?highlightWords=neziskov%C3%A9+organizace>.
- Drobilová, K. (2013). *MSMT*. Retrieved 10. 5. 2014 from the World Wide Web: <http://www.msmt.cz/mladez/mohoubytneziskovkyziskove?highlightWords=zalo%C5%BEen%C3%AD+neziskov%C3%A9+organizace>.
- Frömel, K. (2002). *Kompendium psaní a publikování v kinantropologii*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- Gavora, P. (2010). *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido.
- Hájek, B., Harmach, J., Hoffman, O., Jíra, O., & Jírová, H. (2004). *Děti, vedoucí, volný čas*. Praha: IDM MŠMT.
- Hájek, B., Hofbauer, B., & Pávková, J. (2008). *Pedagogické ovlivňování volného času*. Praha: Portál.
- Hodaň, B. (2002). *Volný čas a jeho současné problémy*. Olomouc: Hanex.
- Hofbauer, B. (1992). *Zařízení volného času dětí a mládeže*. Praha: Institut dětí a mládeže MŠMT ČR.
- Jandourek, J. (2001). *Sociologický slovník*. Praha: Portál.
- Matějček, Z. (2007). *Co, kdy a jak ve výchově dětí*. Praha: Portál.
- Nevrlá, H. (2013). *Koncepce strategického rozvoje DDM Vratimov*. Bakalářská práce, Univerzita Palackého, Fakulta tělesné kultury, Olomouc.

- Pávková, J., Hájek, B., Hofbauer, B., Hrdličková, V., & Pavlíková, A. (2008). *Pedagogika volného času*. Praha: Portál.
- Polášek, P. (2007). *Hlavní vedoucí dětských táborů*. Praha: Česká asociace Sport pro všechny.
- Přadka, M. (1999). *Kapitoly z dějin pedagogiky volného času*. Brno: Masarykova univerzita.
- Skalková, J. (1983). *Úvod do metodologie a metod pedagogického výzkumu*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství.
- Surynek, A., Komárková, R., & Kašparová, E. (2001). *Základy sociologického výzkumu*. Praha: Management Press.
- Valenta, J. (2013). *Školské zákony a prováděcí předpisy s komentářem*. Olomouc: ANAG.
- Vlčková, J. (2012). *Analýza názorů na letní tábory vybraného vzorku dětí ve Valašském Meziříčí*. Bakalářská práce, Univerzita Palackého, Fakulta tělesné kultury, Olomouc.
- Vysekalová, J., Kliková, D., Surovcová, J., & Rozumová, P. (1997). *Slovník základních pojmů z marketingu a managementu*. Praha: Fortuna.
- Vysekalová, J., Vydrová, J., Strnad, P., & Postler, M. (2006). *Marketing pro střední školy a vyšší odborné školy*. Praha: Fortuna.
- Zouzal, J. (1981). *Volá nás léto*. Praha: Mladá fronta.
- Zapletal, M. (1969). *Jak vést letní tábor*. Praha: Mladá fronta.
- Krajská metodika financování středisek volného času (2014). Moravskoslezský kraj. Retrieved 10. 5. 2014 from the Word Wide Web: <http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/cz/krajska-metodika-financovani-stredisek-volneho-casu-v-roce-2014-36796/>.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1. Dotazník, otázka č. 1

Obrázek 2. Dotazník, otázka č. 2

Obrázek 3. Dotazník, otázka č. 3

Obrázek 4. Dotazník, otázka č. 4

Obrázek 5. Dotazník, otázka č. 5

Obrázek 6. Dotazník, otázka č. 6

Obrázek 7. Dotazník, otázka č. 7

Obrázek 8. Dotazník, otázka č. 8

Obrázek 9. Dotazník, otázka č. 9

Obrázek 10. Dotazník, otázka č. 10

Obrázek 11. Dotazník, otázka č. 11

Obrázek 12. Dotazník, otázka č. 12

Obrázek 13. Dotazník, otázka č. 13

Obrázek 14. Dotazník, otázka č. 14

Obrázek 15. Dotazník, otázka č. 15

Obrázek 16. Dotazník, otázka č. 16

Obrázek 17. Dotazník, otázka č. 18

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1   Dotazník

PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Dotazník

Dobrý den,

obracím se na Vás s prosbou o vyplnění dotazníku, který je určen pro rodiče dětí školního věku. Dotazník je zcela anonymní. Výsledky tohoto dotazníku budou použity pro mou bakalářskou práci zabývající se nabídkou letní činnosti organizace Dům dětí a mládeže Vratimov. Ráda bych zjistila Vaše postoje k této tematice, vaše náměty, připomínky a názory, které by mohly přispět ke zkvalitnění nabídky letní činnosti ve Vratimově.

Předem děkuji za vyplnění.

Renáta Míčková
pedagog volného času

1. Vaše pohlaví:
  - muž
  - žena
2. Počet dětí v domácnosti:
3. Věk dětí:
  - 6–9 let
  - 10–11 let
  - 12–15 let
  - jiný věk (předškoláci, studenti)
4. Jakých možností využíváte pro své děti během letních prázdnin?
  - dítě samo doma
  - prázdniny u rodinných příslušníků (např. babička, dědeček...)
  - tábor
  - rodinná dovolená
  - jiná možnost

5. Kolik týdnů Vaše dítě tráví během letních prázdnin samo doma?
  - 2–3 týdny
  - 4–6 týdnů
  - 7–8 týdnů
  - 1 týden
6. Kolik týdnů Vaše dítě tráví během letních prázdnin u rodinných příslušníků?
  - 1 týden
  - 2-3 týdny
  - 4-6 týdnů
  - 7-8 týdnů
7. Kolik týdnů Vaše dítě tráví během prázdnin na táboře?
  - 1 týden
  - 2-3 týdny
  - 4-6 týdnů
  - 7-8 týdnů
8. Kolik týdnů Vaše dítě tráví během prázdnin s rodinou?
  - 1 týden
  - 2-3 týdny
  - 4-6 týdnů
  - 7-8 týdnů
9. Který typ tábora volíte pro své dítě?
  - příměstský
  - pobytový
  - oba typu táborů – příměstský a pobytový
10. V případě pobytového tábora dáváte přednost v délce pobytu:
  - 1 týden
  - 2 týdny
  - více než 14 dní
11. Jaká je pro Vás přijatelná cena za pobytový tábor v délce 1 týden?
  - 2000–2500 Kč
  - 2501–3000 Kč

- 3001–3500 Kč

12. Uvítali byste v nabídce pro děti tábor u moře?

- ano

- ne

13. Jaké ubytování upřednostníte pro své dítě v případě pobytu u moře?

- stany – kemp

- chatky, karavany – kemp

- obytné vilky – ubytování v soukromí

14. Jaká je pro Vás přijatelná cena za tábor u moře v délce 10 dní (s cestou) – destinace Chorvatsko?

- 5000–6000 Kč

- 6001–7000 Kč

- 7001–8000 Kč

- 8001 Kč a více

15. Využíváte nabídek na letní tábory i jiných organizací, sdružení...?

- ano

- ne

16. S kterou níže uvedenou organizací, spolkem... jezdí Vaše dítě na letní tábor?

- Pionýr

- tělovýchovná jednota

- spolky (sdružení)

- Junák

- Sokol

- TOM

- jiná možnost

17. Z kterého města, obce výše uvedená organizace tábor pořádá?

18. Jste spokojeni s nabídkou letní činnosti organizace DDM Vratimov?

- ano

- ne

19. Napište svůj návrh, nápad pro zlepšení nabídky letní činnosti DDM Vratimov: